

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, V., BATHORY-UTCA 24. SZÁM.
(„Falu” Magyar Gazda és Földműves Szövetség.)
Telefon: 11—55—62.
Postatakarékpénztári csekkzámla száma: 25.153.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Itádiós gazdasági előadások” című füzetekkel együtt: Egész évre 4, félévre 2, negyedévre 1 P.
Intézményeknek és jogi személyeknek egy évre 20 P.

Budapest, 1938

XIX. évfolyam, 50. szám.

December hó 11

A falvak népe

lelkes szeretettel, boldog örömmel köszönti a Felvidék képviselőit, akik bevonultak a magyar törvényhozásba, hogy meghonosítsák, megvalósítsák ott is a kisebbségi sors küzdelmei, harcai, szenvedései során kialakult közszellemet, megvalósítsák ott is a kisebbségi sorsát minden elé helyezi. A magyar falvak népe ezt a szellemet köszönti különös melegséggel a felvidéki képviselők személyében és hiszi, hogy miként a felvidéki magyarság mozgalmi alapjával a felvidéki falvak népének hazaszeretét, igénytelenségét, önzetlenségét és hazaszeretét tette meg, a magyar közelet is fokozatosan egyre nagyobb teret fog engedni a falusi erények és erők érvényesítésének. Mert a csonkországi falvak, tanvák népe ugyanazzal az elszántsággal, hűséggel, lelkesedéssel és hazaszeretettel tartja készletében alkotó erőt, képességeit, amelyeknek létezését nálunk is sokszor felismerték ugyan, de felhasználásukra voltaképpen csak a Felvidéken nyílt alkalom.

Az új Csehszlovákia

le akar számolni a benesi Csehszlovákia büneivel, külpolitikájával, amely a huszszentén európai feszültséget és a közelmúlt hetek ki-robbanással fenyegető válságát előidézték. Ugy látszik azonban, hogy ez a leszámolási készség nem teljes; szövik tovább a benesi nagyhatalmi álmat. Ragaszkodnak a ruszinokhoz, a Kárpátalja birtoklásához. Bár azt hangoztatja a hivatalos cseh álláspont, hogy a szovjet szervezkedésének végét veti, — a Kárpátalját cseh-ukrán vörös hordakkal félemlíti meg; a hivatalos álláspont állítolag az, hogy a népi jogok tiszteltbentartására alapozzák az új államot. — Kárpátalja lakosságának jogait semmibe veszik. Hiszen a ruszinok testükkel, lelkükkel el kívánkoznak a csehoktól, arról nem is beszélve, hogy a derék ruszinok csak Magyarországgal együtt és a magyar Alföldről tudnak megélni. Mondanunk sem kell, hogy cseppet sem hiszünk az új Cseh-Szlovákia „megtérésének” őszinteségében, a kicsiny Ruszinszko igaza azonban mégis győzni fog. Meggyőződésünk szerint ugyanis a Kárpátalján élő kicsiny népcsoport, a ruszinok számára is felvirrad majd az igazság napja, amely alatt nekik is meg kell találniuk helyüket...

A felvidéki képviselők ünnepélyes bevonulásával véget ért az országgyűlés harmadik ülészsaka Darányi Kálmánt választották a Ház elnökévé

A magyar politikai életnek, — melynek egységességétől, határozottságától és belső békéjétől a nemzet sorsa függ, — az elmúlt héten két olyan eseménye volt, amelynek ünnepélyességében összeforrott minden magyar szív. Az egyik a Főméltóságú Kormányzó Ur nevenapja volt, amelyen hódoló szívvel, hálás és szerető érzéssel emlékezett meg mindenki a Legelső Magyar Emberről. Akinek egészségéért, boldogságáért ezen a napon különös bensőséggel imádkozott a megnagyobbodott határokon innen is, túl is minden magyar az Egék Urához... A másik ilyen, egyiséget-teremtő eseménye a magyar közéletnek a felvidéki képviselőknek az országgyűlésbe történt bevonulása volt. A magyar országgyűlés méltó ünnepélyességgel fogadta a husz éven át cseh elnyomatás alatt szenvedő magyarok hőselkü vezetőit és ebben az ünnepélyben érzéseivel, reményeivel résztvett a legkisebb falu, legrosszabb házauskájának legelecsentebb magyarja is, aki a magyar törvényhozás most elkövetkező munkásságának eredményeitől várja a maga, a családja és az egész nemzet sorsának jobbrafordulását...

Különleges jelképes jelentőséget nyert a felvidéki képviselőknek a magyar törvényhozásba történt bevonulási napja azáltal, hogy a Főméltóságú Ur ezzel az ülésel berekesztettnek nyilvánította az országgyűlés III. ülészsakát és egyben összehívta a IV. ülészsakot, amelyen már teljesjogu képviselőként résztvesznek a felvidéki képviselők is. Az ülészsak berekesztésével és az új ülészsak összehívásával mintegy lezárta a Főméltóságú Ur a magyar élet

egy nagyfontosságú szakát és megnyitotta az új, remélhetően szebb, jobb új korszakot...

A történelmi jelentőségű napok eseményeiről az alábbiakban számolunk be:

A képviselőház ünnepi ülése

Ünnepélyes külsőségek között, roszakadályos zsufolt karzatok előtt folyt le a képviselőház december 5-iki ülése. Az ülésen, Imrédy Béla miniszterelnök vezetésével a kormány összes tagjai megjelentek. Az elnök, Bobory György alelnök az ülés megnyitása után bemutatta a felsőház átiratát, amely szerint a felvidéki képviselők behívására szóló határozatot országos határozottá emelte. Ezután a képviselők szünni nem akaró lelkes ünneplése közben, Jaross Andor tárca nélküli miniszter vezetésével bevonultak a felvidéki képviselők. (Az új képviselők teljes névsora a következő: Fenczik István görögkatholikus pap, Földesi Gyula nyomdász, Füssy Kálmán kisbirtokos, Giller János dr. ügyvéd, Gürtler Dénes dr. róm. kath. plébános, Halota János dr. városbíró, Jaross Andor feldbirtokos, Korláth Endre dr. ügyvéd, Orbágy Jenő görögkatholikus esperes-plébános, Pajor Miklós dr. ügyvéd, Porubszky Géza dr. róm. kath. plébános, Salkovszky Jenő dr. ügyvéd, Szent-Iványi József feldbirtokos, Szilassy Béla dr. feldbirtokos, Turesányi Imre dr. ügyvéd, Vörögh Béla ref. lelkész és R. Vozáry Aladár lapszerkesztő.)

Az elnök ezután lelkes szavakkal köszöntötte a felvidéki képviselőket, majd bejelentette, hogy Jaross Andor és Fenczik István napirend előtti fel-szólalásra kértek és kaptak engedélyt. A Ház lelkes tapsokkal köszöntötte a szólásra emelkedő Jaross Andort, aki beszéde elején megköszönte az elnök üdvözlő szavait és az ünnepel-tést, majd többek között így folytatta:

— Tudjuk és érezzük, hogy csak annak a nemzetnek van jövődjöje, amely a maga múltjából, hagyományából igyekszik kiépíteni jövődjét.

— A történelmi múlt arra is megtanít, hogy az a nemzet tudja beírni a történelmi könyvébe a maga nevét, amely a múlt hagyományából merítve a ma követelményeirez hozza mu-

ködkodik. Tiszteljük a magyar alkotmányt, mert felelős magyar ember nem is tehet mást, de

még jobban tiszteljük azt a közösséget, amelyért az alkotmány megszületett, a népből nemzetté nemesedett magyar milliákat, a magyarságot.

— A nemzet olyan periódusba jutott, amikor

új életet kell kezdeni, új metódusokra, reformokra van szükség és ezeket alkotmányos uton, a hagyományok tiszteltbentartásával kell megvalósítani.

Hangsúlyozta ezután a miniszter, hogy a felvidéki képviselők teljes felelősséggel készültek fel erre a munkára, majd rámutatott arra, hogy a magyar parlamentárismus nagy próbatétele, hogy

még tudja-e, meg akarja-e való-sítani azokat a törvényeket, amelyek a magyar föld igazság-gos megosztását célozzák.

— A nemzeti jövedelem egyen-losztését, a társadalmi osztályok nivellálását és a keresztény szellem tökéletes uralmát kell, hogy érvényesítsük, mert csak így alakulhat ki olyan államkép, amely a szociális felelősségérzet jegyében a magyar társadalom teljes egységét jelenti.

Egységes szellemiségű magyar nemzet csak úgy valósulhat meg, ha minden magyar ember és család az összesség, a nemzet közös érdekében dolgozik. Mi ezekért a célokkért akarunk dolgozni a magyar parlamentben. Bennünk kevéssé fognak érdekelni a parlamentnek sokszor szem-lyesnek látszó vitái.

Küzdeni fogunk a mindennapi kenyérért. A gyári proletár-munkás, a mezőgazdasági cse-léd, a napszámos éppen ugy ér-dekel bennünket, mint a kereskedelem és a tőzsde szerepe.

Felül akarunk emelkedni sok kicsi-fayes emberi szemponton.

— Ugy érezzük — emelte fel a

hangját Jaross Andor, — hogy ez a nap ünnep a mi számunkra. Ugy értem, kötelességet teljesítetek, ha erről a helyről

meg akarom köszönni a felvidéki magyar lakosság nevében az első magyar embernek; vitéz nagybányai Horthy Miklós kormányzónak...

Amikor a miniszter a Főméltóságú Ur nevét kiejtette, felzúgott a taps és az éljenzés; a Ház tagjai felállva pereceik ünnepelték Magyarországot kormányzóját.

Az ünnepelés csillapultával Jaross Andor hódoló szavakkal tolmácsolta a trianoni határokon kívül élt magyarok nevében köszönetét a Főméltóságú Kormányzónak, hogy

husz éven át állandóan érezték az ő vezérő, érték aggódo tekintetét.

A percekig tartó ünnepelés után Fenczik István volt ruszin miniszter emelkedett szólásra. Hangsúlyozta, hogy a kárpátország-magyar határ új békenek lehet az útja, de esetleg új világháborúra is vezethet.

A kárpátország nép, melyet ő képvisel, önrendelkezési jogát, szabadságát követeli; a páris-prága-moszkvai tengely helyére a Varsó-Ungvár-Budapest tengelyt akarja kiépíteni. A kárpátország nép népszavazást követel a Poprádtól a Tisze völgyéig.

Bejelentette, hogy a kárpátország nép minden erejével a magyar kormány mögött áll, támogatja fajvédő törekvéseiben. Beszéde végén a kárpátország nép nevében köszöntötte Magyarországot kormányzóját, a kormányt és az országgyűlést, a Ház újabb, lelkes ünnepére közben.

Az elnökválasztás

A képviselőház ezután rátért az ülés napirendjének egyetlen pontjára, az elnökválasztás megvitésére. Az elnök elrendelte a névszerinti szavazást, amelynek során 239 szavazatot adtak le, amelyből

150 szavazat Darányi Kálmánra esett.

Az eredmény kihirdetése után a Ház tagjai hosszasan, lelkesen ünnepelték a Ház új elnökét.

Darányi Kálmán ezután megilletődötten mondoma el székfoglaló beszédét, megköszönve a Ház bizalmát, hangsúlyozta, hogy *tisztebe magával hozza megalkuvást nem ismerő nemzeti érzését, izó fajszeregetét és hangsúlyozta, hogy tisztelt mindenkor tárgyilagosan fogja ellátni.* Rámutatott ezután az új elnök annak a szükségességére, hogy

a rádió és repülés korszakában a törvényhozás útjeme meggyorsuljon.

Az elnök végül köszönetet mondott a megválasztása által kifejezett bizalomért.

A nagy tetszéssel fogadott székfoglaló elhangzása után Imrédy Béla miniszterelnök emelkedett szólásra és bejelentette, hogy legfeljebb kormányzó üzenet érkezett, Darányi Kálmán elnök átvette a főméltóságú kormányzó Ur kéziratát és felolvastatta. A Ház tagjai állva hallgatták végig a főméltóságú Ur üzenetét, amellyel

a magyar törvényhozás III. ülésszakát berekesztette és a IV. ülésszakot december 7-re hívta össze.

Ezen az ülésen választották meg az összes bizottságok tagjait és a Ház tisztikarát.

A felsőház ülése

A felsőház december 5-én tartott ülést, amelyen Beöthy László elnök kihirdette a törvényhozás III. ülésszakát berekesztő kormányzó leiratot és 7-ére összehívta a felsőház üléseit.

Sokorópátkai Szabó István

Sokorópátkai Szabó István volt a kisgazdaminiszter rövid gyengélkedés után december elsején hatvanéves korában elhunyt Sokorópátkán. A kiváló kisgazda-politikus az ellenforradalmi Magyarországot egyik érdekes alakja volt. A forradalmak alatt és után főként a Rubinek Gyula, Schandl Károly, Meskó Pál és még mások által kezdeményezett agrármozgalmakban tevékenykedett. Kisgazdaminisztere volt a Friedrich, Huszár Károly, Simonyi-Semadom és Teleki kormányoknak. Több cikluson képviselte a győrszentmártoni kerületet. Egész életét át a kisgazdatársadalom érdekeit küzdött és dolgozott. Alelnöke volt a Felső-dunántúli Mezőgazdasági Kamarának, igazgatóságai tagja az Országos Mezőgazdasági Kamarának. A Hangya, Futura és más mezőgazdasági egyesületek alapításában és igazgatásában vezetés szerepet vitt. A Faluszövetség egyik alapítója, majd elnöki tanács tagja és igazgató-választmányának tagja volt kezdetől fogva.

Sokorópátkai Szabó István halálával a kisgazdatársadalom egyik értékes, tartalmas és tevékeny személyisége távozik a közélet színteréről, ahol minden erejét, képességét fajtája, osztálya, sorstársai érdekeinek szolgálatában igyekezett érvényesíteni. Magas pozíciójában is megőrizte közvetlenségét, a falu népe iránti szeretetét. Ez tette képessé Sokorópátkai Szabó Istvánt arra, hogy egy teljesen idegen légkörben, az agrármozgalom többi uttörőivel vállaltatva és eredményesen dolgozzon a falvak népéért és intézményeikéért.

A temetés

Gyórtól mintegy 21 kilométerre fekszik Sokorópátka, a hegyek között. Elzárt, apró szellőfalva, amelynek lakói pánthika-földeken gazdálkodnak. Itt lakott Szabó István, akinek a nemzet a „sokorópátkai” megítéssel melléknevet adta. Innen, ebből a kicsi faluból indult el, mint községi bíró, szervezte a szomszédos gazdátársakat. Ugy e bírói tisztségben, mint a miniszteri székben fajtájának fanatikus védője volt szóban és írásban. Sokorópátkai Szabó István gyönyörűen beszélt és még szében irt. Keresztény gondolkodását sohasem tagadta, még akkor sem, amikor a vörösuralom idején azért golyó és akasztófa járt... Most itt állunk ravatala mellett a kicsi ház udvarán, ahol a magyar földműves nép egyik nagy halottja fekszik.

Szürke, ólmos az ég, szítal az eső, mintha az ég is könnyezne. Itt van az egész falu apraja, nagya, de itt van a környék minden szánótevé emberre is, hogy megadja a végítzteséget egykori vezérüknek. De ott látjuk Győr vármegye főispánját, a pannonhalmi bencés főapátság képviselőjét, a szomszédos vármegye vezetőit. Budapestről pedig az elhunyt kisgazdavezér fegyvertársát, Mayer János nyugalmazott földművelésügyi minisztert, a Falu-Gazdaszövetség elnökét, Schandl Károly dr. ny. államtitkár, az OKH vezérigazgatóját, Szekeres László dr., a Falu-Gazdaszövetség igazgatóját, Weststein Andrást, a Hangya ügyvezető igazgatóját, Ormándy János kamarai igazgatót, Mille Géza főtitkár, Khuen Hédeváry gróf elnököt és még másokat.

Az egyházi szertartás befejeztével Schandl Károly dr., a Falu-Gazdaszövetség társelnöke lépett a kopszó elé, hogy elbucsuozon a magyar falu nagy halottjától.

— A mai napon — mondotta Schandl Károly — a magyar agrártársadalmi és szövetkezeti intézmé-

nyek zászlórudján féllábóca ereszkedett a zászló, mert Sokorópátkai Szabó István, aki velünk élt, küzdött és harcolt egy a Faluszövetségben, mint szövetkezeti intézményeinkben — nincs többé. Nagy ember, hívó katolikus, fajtájának harcosa volt, aki már a vörösuralom alatt hirdette a nemzeti összefogás és megújulás szükségességét. És szavára igen sokan figyeltek fel a magyar falvakban. Munkásságának eredménye az lett, hogy a kommunizmus megdölte után a falu népe vállaltva vette ki a részét a nemzet talpraállításának munkájából. Ott harcolt velünk a parlamentben, világos, okos, határozott beszédeivel még azokat is elragadta, akik nem voltak hívei. Mindig a közérte dolgozott, olyan volt, mint az evangéliumi gyer-

Csak december 31-ig lehet kérni a Károly-keresztet

A honvédelmi minisztérium még egyszer felhívja a hadviselt magyar állampolgárok figyelmét arra, hogy *mindazok, akik a folyó évi 9500—Eln. 15/1938. számú rendeletben és hirdetményben közzétett feltételek birtokában*

a Károly-csapatkereszt elnyeréséért folyamodni akarnak, kérvényeiket 1938 december

31-ig a fenti rendeletben foglaltak szerint felszerelve, vagy a már beadott kérvényeiket a szükséges okmányokkal kiegészítve, adják be,

mert a határidő letelte után beadott kérvények érdemi tárgyalás nélkül elutasítatnak. A visszacsatolt Felvidék igényjogsultjaira ez a figyelmeztetés nem vonatkozik.

... Ugy érezzük, amikor a kis falu temetőjéből visszatérünk, hogy Sokorópátkai Szabó Istvánon keresztül ez a község belépett a magyar falusi földművestemegek történelmébe...

A HÉT POLITIKAJA

A képviselőház is, felsőház is lelkesen megszavazta a felvidéki képviselők meghívásáról szóló javaslatot

A képviselőház december 2-iki ülésének napirendjén egyetlen, bár nagyfontosságú javaslat szerepelt: *vitéz Imrédy Béla miniszterelnöknek a felvidéki kerületek képviselőinek behívására vonatkozó indítványa.*

Az indítványt a képviselőház egyhangú lelkesedéssel fogadta el.

Az elfogadott javaslatot tárgyalás és hozzájárulás végett nyomban továbbították a felsőházhoz, amely december 3-iki ülésén le is tárgyalta az indítványt.

Az ülés megnyitása után Széchenyi Bertalan gróf elnök bejelentette, hogy az államfő Szüllő Géza felvidéki volt szenátort a felsőház tagjává nevezte ki. A bejelentés nyomán a képviselők hosszasan és lelkesen ünnepelték a felvidéki magyarság nagy harcosát és vezérét.

Meskó Zoltán nyugalmazott táboron-orvos felszólalásában hódoló szavakkal emlékezett meg a Kormányzó Ur Öfóméltóságáról döntése kapcsán, majd meleg szeretettel köszöntötte a magyar törvényhozásba bevonult felvidéki képviselőket. Huszár Aladár ugyancsak a magyarság örömét és lelkesedését tolmácolta a miniszterelnöki indítvány méltatása során. A felsőház tagjai hosszasan tapsoltak Szüllő Géza, Jaross Andor, Esterházy János gróf nevének említésekor. Huszár Aladár hódolóan szövegezte a főméltóságú Urról, aki

hüszpöntendő alatt romjainból újraépítette ezt az országot. A felsőház egyhangúlag elfogadta és

31-ig a fenti rendeletben foglaltak szerint felszerelve, vagy a már beadott kérvényeiket a szükséges okmányokkal kiegészítve, adják be,

mert a határidő letelte után beadott kérvények érdemi tárgyalás nélkül elutasítatnak. A visszacsatolt Felvidék igényjogsultjaira ez a figyelmeztetés nem vonatkozik.

... Ugy érezzük, amikor a kis falu temetőjéből visszatérünk, hogy Sokorópátkai Szabó Istvánon keresztül ez a község belépett a magyar falusi földművestemegek történelmébe...

... Ugy érezzük, amikor a kis falu temetőjéből visszatérünk, hogy Sokorópátkai Szabó Istvánon keresztül ez a község belépett a magyar falusi földművestemegek történelmébe...

... Ugy érezzük, amikor a kis falu temetőjéből visszatérünk, hogy Sokorópátkai Szabó Istvánon keresztül ez a község belépett a magyar falusi földművestemegek történelmébe...

... Ugy érezzük, amikor a kis falu temetőjéből visszatérünk, hogy Sokorópátkai Szabó Istvánon keresztül ez a község belépett a magyar falusi földművestemegek történelmébe...

... Ugy érezzük, amikor a kis falu temetőjéből visszatérünk, hogy Sokorópátkai Szabó Istvánon keresztül ez a község belépett a magyar falusi földművestemegek történelmébe...

... Ugy érezzük, amikor a kis falu temetőjéből visszatérünk, hogy Sokorópátkai Szabó Istvánon keresztül ez a község belépett a magyar falusi földművestemegek történelmébe...

... Ugy érezzük, amikor a kis falu temetőjéből visszatérünk, hogy Sokorópátkai Szabó Istvánon keresztül ez a község belépett a magyar falusi földművestemegek történelmébe...

... Ugy érezzük, amikor a kis falu temetőjéből visszatérünk, hogy Sokorópátkai Szabó Istvánon keresztül ez a község belépett a magyar falusi földművestemegek történelmébe...

... Ugy érezzük, amikor a kis falu temetőjéből visszatérünk, hogy Sokorópátkai Szabó Istvánon keresztül ez a község belépett a magyar falusi földművestemegek történelmébe...

... Ugy érezzük, amikor a kis falu temetőjéből visszatérünk, hogy Sokorópátkai Szabó Istvánon keresztül ez a község belépett a magyar falusi földművestemegek történelmébe...

... Ugy érezzük, amikor a kis falu temetőjéből visszatérünk, hogy Sokorópátkai Szabó Istvánon keresztül ez a község belépett a magyar falusi földművestemegek történelmébe...

... Ugy érezzük, amikor a kis falu temetőjéből visszatérünk, hogy Sokorópátkai Szabó Istvánon keresztül ez a község belépett a magyar falusi földművestemegek történelmébe...

... Ugy érezzük, amikor a kis falu temetőjéből visszatérünk, hogy Sokorópátkai Szabó Istvánon keresztül ez a község belépett a magyar falusi földművestemegek történelmébe...

A kormányzó nevenapja

A sorozatos ünnepeket, amelyekkel a társadalom minden rétege megülte a kormányzó nevenapját, a *Vitési Szók* Miklós-napi vascsorája s azon vitéz *Imréd* Béla miniszterelnök beszéde vezette be. A kormányzó az egész magyar nemzet hódolatát tolmácsolta az államfő magas személyének. Majd azt fejtette, hogy az igazság lángja nem aduik ki a zsepék lelkében. Mi talán az elsők voltunk, akik az igazság útjára léptünk. A Vitézi Rend fontosságát vázolta, mint megtestesítőjét a népi egység, a népközösség gondolatának, amely példás erkölcsöt, keresztény életet kíván a tagoktól és helytállást követel minden bomlasztó törekvéssel szemben nemcsak akkor, ha az vakmerőn nyúl támadásra retemedik, nemcsak, ha rágalomokkal, suttogással próbálja ingatni, gyengíteni a minden államban nélkülözhetetlen tekintélyi felépítést, hanem akkor is, amikor a könnyű élet utáni vágúra és a léhaságra spekulálva csengő arannyal vagy álnok kerítő szóval, betűvel próbálja megingatni minden ország támaszát és talpkövest: a tiszta erkölcsöt és az üzérkedés

idegen szellemével akarja megmetyélni a munkás magyart.

Befejezésül *Isten áldását kérte a Vitézi Rend főkapitányára, Magyarország kormányzójára.*

December 6-án a magyar királyi honvédség szünnepet tartott. Dél-éltől folyamán felekezetenként istentiszteleten vettek részt.

A Székesfőváros hivatalaiban csak ügyeletes szolgálatot tartottak. Budapest házeit fellobozították.

Az egész országban minden felekezet templomában, a katonai helyőrségek, társadalmi egyesületek, lelkes szeretettel ünnepelték e napon Magyarország kormányzóját.

A budapesti Operaházban s a kassai színházban diszeloádást tartottak.

Lelkesen ünnepelték a külföld magyarjai is. A bolgár rádió magyarest rendezett s az olasz rádió is hódolatát fejezte ki. A berlini, müncheni, szlovákiai magyarok megható ünnepségeket rendeztek. A római magyarok imát mondtak. Varsóban ünnepi mise és fogadás volt a kormányzó tisztelőit.

Goslari német gazdanapok

A német gazdatársadalmi és szövetkezeti intézmények vezetői az elmúlt napokban tartották hatalmas összejövetelüket, több mint ötezer külföldi részvételével a Birodalom egyik kies vidékén, a Harz-hegység lábánál fekvő Goslar városában.

A német őszi gazdanapok beszámolót jelentenek az elmúlt évről és a jövőt az elkövetkező esztendőre.

A beszámoló különösen kiemeli, az idei esztendő jó termését és megállapítja, hogy még nagyobb eredményeket is lehetett volna elérni, ha nem hiányzott volna a szükséges kézi munkaerő. Mint ismeretes, az idén közel 11,000 magyar mezőgazdasági munkás nyert elhelyezést a német birodalom területén és

reményünk lehet arra, hogy munkásfeleslegünket a jövőben is el tudjuk ott helyezni.

Érdekes ez a megállapítás, különösen azok részére, akik nem ismerik közelebbről a német gazdasági viszonyokat. Németország ipari nyersanyagokban szegény. Ezt külföldről kell behoznia, amiért vagy áruval vagy nemes-valutával fizet. Takarékosági okokból kénytelen itthon bizonyos nyersanyagokat pótnyanyagokból előállítani. A német vegyipari ipar ezen a téren páratlan eredményeket ért el már eddig is. Egyik-másik pótnyanyagból készült áru néha jobb, mint az, amit igazi nyersanyagból állítanak elő. A pótnyanyaggyártással foglalkozó üzemek sok munkáskezet vonnak el a mezőgazdaság köréből. Ezért van szükségük a németeknek a külföldi gazdasági munkásokra.

Nagy érdeklődés fogadta a német gazdavezérnek, Walter Darré német birodalmi földmivvelésügyi miniszternek, a külföldi agrár-kiküldöttek fogadásánál mondott kijelentését, mikor hangsúlyozta, hogy

Németország nem kívánja nélkülözni a külföldi mezőgazdasági államok termelvényeit, bármennyire is fokozza a belső termelést.

A német birodalom lakosságának létszáma az elmúlt évben 10 millió lélekkel szaporodott. Minthogy pedig Ausztria és Csehország is behozatalra szorult agrárterményekben, Magyarországnak Németországnak

felé irányuló kivitele lényegesen emelkedni fog.

A gazdanapok előadói a legkiválóbb német szakértők voltak, akiknek irányítása mellett folyik a me-

A karácsonyi naptári csak az kaphatja meg, akinek az előfizetése rendezve van.

Tessék tehát beküldeni a hátralékos előfizetési díjat!

zögzazdasági termelés és értékesítés.

Nagy ünneplésben részesültek az ausztriai és a sudétánemét területekről megjelent gazdák, akik az idén vettek részt először a gazdanapokban. Az előadások a délelőtti órákban voltak és a délutánt rendszerint népművészeti vagy népviseleti bemutatók töltötték ki.

A goslari gazdanapokra a német birodalmi földmivvelésügyi miniszter, Walter Darré Magyarországról Teleki Mihály gróf földmivvelésügyi minisztert, vitéz Mecsér Andrást, az Országos Mezőgazdasági Kamara elnökét, Darányi Béla miniszteri tanácsost, a Futura r.-t. vezérigazgatóját, Wünsch Frigyes dr.-t, a Hungary Szövetkezeti Központ vezérigazgatóját és Teölgys István dr.-t, a Falu Magyar Gazda és Földműves Szövetség igazgatóját hívta meg.

Magyarországot földrajzi helyzete hozza szoros kapcsolatba Németországgal, ezzel a hatalmas ipari állammal. A goslari tanácskozásközből azt vonhatjuk le tanulságnak, hogy

termelésünknek alkalmazkodnunk kell a német fogyasztókönzéség izléséhez,

miként ezt Hollandia, Dánia és az utóbbi időben Bulgária is nagy sikerrel teszi. Az értékesítés terén pedig a német értékesítési központok már meglevő kapcsolatainkat hazai szövetkezeti szervezeteink útján még szorosabbá kell tennünk.

Jaross Andor a földreformról

Jaross Andor miniszter december 4-én *Ipolyságon* résztvett és beszédet mondott a Felvidéki Egyesült Magyar Párt gyűlésén. Hosszabb szónoklatában a felvidéki Magyar Pártnak az országos politikában elfoglalandó álláspontjával foglalkozott. Majd így folytatta:

— Mi, felvidéki magyarok abban a helyzetben vagyunk, hogy a földreformkérdésről gatlás nélkül beszélhetünk. A mi példánk nyomán

ki fogjuk harcolni és elő akarjuk segíteni, hogy egészséges földreform valósuljon meg a nagy trianoni Magyarország területén,

mert láttuk, hogy a mi ellenünk

végrehajtott földreform mennyire erősítette a cseh-szlovák clemet és mennyire gyengítette minket, magyarokat. Mi a nép igazi erőt akarjuk felkoveni, mert láttuk,

mit jelent, ha minél több megelégedett, saját birtokára, házára, kis vagyonára támaszkodni tudó magyar családot tudunk teremteni.

A magyar munkásság kérdéséről így nyilatkozott a miniszter:

— A magyar munkások legyenek meggyőződve, hogy a holnapi naptól kezdve, amikor mi, felvidéki képviselők bevonulunk a magyar parlamentbe, nem a szociáldemokraták és nem az úgynevezett demokraták fogják ott érdekeiket képviselni, hanem mi.

Az új honvédelmi törvényjavaslat

Az egész ország feszült érdeklődése közben ismertette a NEP december 5-iki ülésén vitéz Bartha Károly honvédelmi miniszter a kormány új honvédelmi törvényjavaslatát. Az értekezleten vitéz Imréd Béla miniszterelnök, Kunder Antal kereskedelemügyi, Tasnádi Nagy András igazságügyi és Jaross Andor társanálküli miniszter is résztvettek.

A kormány véderőtörvényjavaslatá szerint

a hadkötelezettség a 18-ik életévtől a 60-ik életévig terjed. A leventeképzés heti négy órában hétköznap történik a vasárnapi kiképzés helyett.

a többi fegyvernemeknél a szolgálati idő két év. A tényleges szolgálat után a 42. életévig a hadkötelesek különleges továbbképző tanfolyamokon vesznek részt. A szolgálati időre vonatkozó eddigi karpaszományos kedvezmény megszűnik, de a karpaszományos továbbra is jogosít a tartalékos tiszti kiképzésre. A törvényjavaslat gondoskodik arról, hogy

az ország minden munkaereje és energiája a honvédelem szolgálatába állíttassék. Elsősorban a gyárakat és üzemeket szervezik be.

A honvédelmi miniszter nyilatkozta, az értekezlet tagjai nagy lelkesedéssel fogadták.

A jelenlegi légvédelmi törvényünk végrehajtása során és főként a közel-múltban lefolyt krízis idején szerzett tapasztalatok figyelembevétele mellett a javaslat újra rendezti a légvédelem kérdését is. Együttal lehetőség teremt a légvédelmi berendezések létesítésének megkönnyítése érdekében adókedvezmény engedélyezésére.

Végül a törvényjavaslat a kivételes hatalomról szóló 1912. évi s azt kiegészítő törvények rendelkezéseit, mondhatni változatlanul átveszi, de ezenfelül megfelelő alkotmányos biztosítékok mellett felhatalmazást ad a kormányknak arra is, hogy rendkívüli szükség esetén a törvényben foglalt felhatalmazásokon túlmenő intézkedéseket teheszen.

A javaslat rendelkezéseinek betartását megfelelő büntetőrendelkezőkkel szándékozik biztosítani.

Az elmúlt hétnek nagyjelentőségű és kedvező eseménye, hogy december 6-án a régen vetélkedő Németország és Franciaország között olyan megállapodás jött létre, amely szerint a két ország véglegesnek nyilvánítja határait és minden erejével a barátságos kapcsolatok további kiszélesítésére törekszik. A megállapodást Párisban Ribbentrop német és Bonnet francia külügyminiszter írta alá.

Olaszország és Franciaország között némileg feszültté vált a viszony. Olaszországnak Tuniszra támasztott és erőteljesen hangoztatott igénye miatt.

A Németországhoz csatolt szudétánvidék december 4-én zajlottak le a birodalmi gyűlési pótválasztások, amelyek során a leadott szavazatok 98,79 százaléka „igen” szavazatot volt és csak 1,21 százalék szavazott „nem”-mel.

Kárpátján a cseh-ukrán terroristák rémítette minden képzelet felülmulnak. A külföldi és magyar újságírók az új határ mentén tett tanulmányutjukon megdöbbentő adatokat szereztek erről a terrorról.

Németország egyre szigorúbb intézkedéseket hoz a zsidók ellen. A zsidóktól bevonják az autövetetői engedélyeket, zsidók nem mehetnek színházba, vendéglőbe, fürdőbe, kávéháza, sőt a városok bizonyos utcáin sem lakhatnak, de nem is járhatnak.

A Condor német óriásrepülőgép a manillai öbölben, a parttól 30 méternyire, elsüllyedt. Utasait megmentették.

LAPZÁRTA

A képviselőház IV. ülészakát megnyitotta december 7-iki ülésén vitéz Bohory Györgyöt és Szinyey Merse Jenőt a Ház alelnökéivé választották. Házmagy ismét Putnoky Mórét left. Ezenkívül megalakították a bizottságokat is.

Kishaszonbérleteket alakítanak a műveletlenül hagyott földbirtokokból

A Budapesti Közlöny december 2-iki száma közli a m. kir. miniszteriumnak a parlagon hagyott mezőgazdasági ingatlanok megművelésének biztosításáról szóló 8730/1938. M. E. számú rendeletét, amelynek értelmében

azt a tulajdonost, aki mezőgazdasági ingatlanát egy gazdasági évnél hosszabb időn át egészen, vagy nagyobb részben műveletlenül hagyta, a földművelésügyi miniszter kötelezheti arra, hogy ingatlanát, vagy annak egy részét haszonbérletek alakítására engedje át

akkor, ha ingatlanának megműveléséről a földművelésügyi miniszter felhívására a megszabott határidőn belül nem gondoskodik.

Előzetes felhívás nélkül is kötelezhető a tulajdonos az átengedésre, ha ingatlanát két éven át egészen, vagy nagyobb részben műveletlenül hagyta.

Az ingatlant a földművelésügyi miniszter által kijelölt szervnek

vagy személynek kell átengedni s az igénybevett ingatlant elsősorban kishaszonbérletek alakítására kell felhasználni.

Ily intézkedés megtételét nem akadályozza az a körülmény sem, hogy az ingatlanra végrehajtási zárlatot rendeltek el.

Ezt a rendeletet a legnagyobb örömmel fogadja a gazdatársadalom; végre törvényes szentesítést nyert az az iratlan törvény, amely szerint

a nemzet elleni bűn a kenyerettermő, munkát adó, — tehát életet jelentő, — földet parlagon hevertetni.

A jövőben ez nem történhet még; aki nem érzi, hogy az áldott termőföld birtoklása a földdel szemben is, a nemzettel szemben is kötelezettségekkel jár, azzal szemben eszentul érvényesítik a közület, a nemzet jogát és a földet megbecsülő, a munkát szerető, a közérdeket szem előtt tartó kishaszonbérletek kezére adják a birtokot. Földhöz csak annak van joga, aki azt tényleg meg is műveli, vagy művelti.

Kisemberek igénylései a sajakazai birtokra

A földművelésügyi miniszterium részéről megtörtént az intézkedés:

báró Radvánszky Kálmán 4200 holdas sajakazai birtokát kishaszonbérletek formájában az arra rászoruló kisembereknek juttatják.

December 5-én miniszteri bizottság szülte ki ebben az ügyben, hogy az igényléket felvegye. Sajóközáró, Sajóvívankáról, Szuhakállról, Barci káról, Vadnáról, Felsőnyádráról

a törpebirtokok számai jelenleg és a bizottság előtt és bejelentett igényüket a birtoknak 200 holdnyi szántóföldjére.

A kishaszonbérletre jelentkezők igényeit egyenként bírálják felül és rövidesen megtörténik a birtokadás.

Radvánszky Kálmán birtokán az állami birtokról lehozott traktorok már megkezdtek az évek óta műveletlen területek szántását.

A nemzet jóléte és boldogulása az agrártársadalom sorsától függ

A Mezőgazdák Szövetkezetének közgyűlése

A Magyar Mezőgazdák Szövetkezet november 30-án tartotta közgyűlését gróf Teleki Tibor titkos tanácsos, koronaőr, felsőházi tag elnöklésével. A közgyűlésen nagy számban jelentek meg a magyar gazdatársadalom vezetői, a földművelésügyi miniszteriumot Rök Béla, a pénzügyminiszteriumot Kállay Zoltán miniszteri osztályfőnök képviselte. A közgyűlést Teleki Tibor gróf nyitotta meg és mindenekelőtt megemlékezett a Magyarországhoz visszatért területekről és ennek kapcsán hódolattal szolt a Kormányzó Ur Ófelmoltásága érdemeiről. A továbbiak során gróf Teleki Tibor hangoztatta, hogy

a magyar társadalom vállalni fogja mindazokat a terheket, amelyeket egy előrelátó és a reális viszonyokkal számoló kormányzás reáharit.

Rá kell mutatni azonban arra, hogy ha áldozatokat követelnek az ország sorsának, akkor a gazdatársadalmat több teher elviselésére lelkileg és anyagilag is fel kell vértetni.

Jogosan sürgetünk tehát egy tevékenyebb, előrelátóbb agrárpolitikát. Az ország közvéleménye ráebredt arra, hogy itt

mindenkinek jóléte és boldogulása az agrártársadalom anyagi helyzetétől és az agrártermelés prosperitásától függ.

A nagy tetszéssel fogadott elnöki megnyitó után az igazgatóság bemutatta a szövetkezet számszerűsítését, amelyek további rendkívüli fejlődésről számolnak be.

A számszerűsítés ismertetését követően gróf Somssich Gyula alelnök vezetésével a szövetkezet vezetői beszédet és ebben megemlékezett a gazdasági élet minden időszerű jelenségéről.

A szidokérdéssel kapcsolatban megállapította, hogy a nagy szövetkezeti hálózatok hézagpótló tevékenységükkel állnak a reformok szolgálatában és ezek az intézmények a magyar keresztény tisztviselői kar oktató és kiképző gépjantjai a leendő magyar kereskedőgárdának.

Sürgette a nagy szövetkezeti központok hitelezésének intézményes rendezését, majd a tisztviselői kar oadaó munkásságát köszönte meg.

A szövetkezeti tagok nevében vitéz báró Roszner István országgyűlési képviselő mondott köszönetet a szövetkezet vezetőségének. A megejtett választás során az igazgatóság új tagjai lettek: Bárányos Károly miniszteri tanácsos, Csizmadia András országgyűlési képviselő, Haggyó Kovács Gyula jászágorkormányzó, dr. Máté Imre, az Országos Mezőgazdasági Kamara igazgatója, Wünschér Frigyes, a Hangya vezérigazgatója. Felügyelőbizottsági tagok'ka választották: Várady László, Büsch Viktort, Ihrig Károlyt, Meuser Bélát, Rohmayer Imrét és Szontagh Antalt.

A buzaexport emelkedik, az állat-kivitel csökken

Agrárkivitelünk értéke — (127.4 millió pengő) — az idei gazdasági év első négy hónapja alatt (július-október) a megelőző év hasonló időszakával szemben több mint 8 százalékkal emelkedett és — az 1936. év rendkívül kedvező eredményeit nem tekintve — nagyobb volt, mint a megelőző öt év közül bármelyikében. A kivitelnek ilyen kedvező alakulása elsősorban a nagyobb buzaexporttal volt kapcsolatos, amennyiben

a buzakivitel értéke 36 millióval volt nagyobb, mint tavaly; ugyanakkor a többi áruk kivitelének összes értéke 26 millióval kevesebb volt.

A buzakivitel ilyen alakulásának részben a sokkal kedvezőbb terméseredmény, de részben az is volt az oka, hogy idén a buzakivitel jelentékeny részét korábban bonyolítottuk le, mint más éveken szokásos volt.

A többi mezőgazdasági áru és mezőgazdasági ipari termék exportjának 81 millió pengős értéke jelentékeny visszaesést jelent az előző év hasonló időszakával szemben; az akkor elért 107 millió pengő azonban nem tekinthető normálisnak, mivel az előző négy év adatai szerint ezekben a hónapokban általában 80—90 millió pengő értékű agrárexportot szoktunk lebonylolítani, aminek nagyjából az idei forgalom is megfelel.

A legfontosabb mezőgazdasági termékek kivitelét a megelőző évek for-

galmával szembeállítva,

nagy visszaesést találunk a szarvasmarha exportjában. Ez a csökkenés, amely tavallyal szemben értékben kifejezve 5.5 millió pengőnek felel meg,

elsősorban az olasz piac csekélyebb vásárlóképeségével magyarázható. Ismeretesek azok a nehézségek, amelyek a tavaszi szárazság, a takarmányhiány és a fenyegető mértékben fellépő száj- és körömfájás folytán az olaszországi belföldi marhapiacra az egész év folyamán mutatkoztak. A 26 millió pengő értékű exportpadás többi fontosabb tényezői: a vaj, a toll, a rozs, a tengeri, a szárazbab és a liszt exportjánál mutatkozó csökkenések, amelyeket azonban bizonyos mértékig ellensúlyozott az a körülmény, hogy a buzán kívül a borsó, az olajosmagvak, a löherés lucernamag kivitele és

a friss gyümölcs és fozelék kivitelének értéke az előző év hasonló időszakával szemben növekedett.

Mindent összevetve, az új mezőgazdasági kiviteli kampány a lényegesen kedvezőtlenebb világgiazi viszonyok ellenére sem mondható kedvezőtlennek s azzal biztat, hogy a következő hónapok folyamán a legtöbb árunál megközelítjük, sőt egyes esetekben felül is muljuk a tavalyi eredményeket.

A szesz-egyedáruság első negyedéve

A szeszegyedáruság bevezetése óta három hónap mult el s az első negyedév termelési adatai már ismertek. Annakidején nagy vita volt a szesztermelés államosítása körül és számos aggodalom hangzott el abban a tekintetben, hogy az állami egyedáruság nem fogja-e a termelés csökkenését okozni.

Az adatokból megállapítható, hogy ezek az aggodalmak egyáltalán nem igazolódtak, sőt

az Imrédy-kormányának a szesz-kérdésben folytatott s az agrárérdekek előtérbehelyezésére alapított politikája a legjobb eredményekkel járt. Az első három hónap alatt ugyanis a szesz-egyedáruságának valóságos rekordforgalma volt:

a fogyasztás a megszokott 60—70.000 hektoliterrel szemben 105.000 hektoliterre emelkedett s az erősen növekedő kereslet kielégítése a legkisebb fennakadás vagy zökkenő nélkül bonyolódott le. A szeszkonjunktura egyébként is kedvező. Növekedett ennek következtében a mezőgazdasági szeszgyárak termelése és forgalma is és számolni lehet azzal, hogy a viszonyok kedvező alakulása tartós marad.

Dohánybevéltási határidők

Az 1938. évben a M. Kir. Dohányjövédék részére engedéllyel termelt dohánylevelek bevéltására kiküldött bizottságok működésének határidejét a M. Kir. Dohányjövédék Központi Igazgatósága az alábbiak szerint állapította meg: Budapest december 9—23 és január 2—25, Bátorfajta december 9—23 és január 2—14, Békéscsaba december 9—22, Debrecen december 9—23 és január 2—26, Fadd december 9—23 és január 2—február 6, Hajdudorog december 9—23 és január 2—30, Jásberény december 9—17 és január 2—12, Jászkesér december 9—15, Kápolna december 9—23 és január 2—25, Kiskunfélegyháza december 9—16, Kisvárd december 9—23 és január 2—25, Mezőkövesd december 9—23 és január 2—18, Miskolc december 9—23 és január 2—február 9, Nagyatád december 9—23 és január 2—30, Nagydorog

december 9—23 és január 2—február 3, Nagyháta december 9—23 és január 2—február 3, Nagyléta december 9—15 és január 2—9, Nyírbátor december 9—23 és január 2—február 1, Nyiregyháza december 9—23 és január 2—február 3, Polgár december 9—23 és január 2—február 6, Rakamaz december 9—23 és január 2—25, Szolnok december 9—23 és január 2—14, Tiszaroff december 9—17 és január 2—12, Vásárosnamény december 9—23 és január 2—26.

A Magyar Szent Koronához visszacsatolt területen levő beregszászi, csapi, érsekújvári, kassai, komáromi, lévai, losonci, munkácsi, nagytárkányi és rimaszombati dohánybevéltő hivatalok körzetéhez tartozó termelői dohánytermelésnek bevéltására a határidőt később tűzik ki.

Felterjesztés a rendkívüli fegyvergyakorlatok által igénybevett gazdák végrehajtás alóli mentesítése érdekében

A felvidéki magyarlaktá országársz visszacsatolásával kapcsolatban kitudomás szerint a gazdatársadalomnak az a része, akiket a lófogatok teljes egészében vagy nagyrészben bevonattak, nagy áldozatot hozott.

A Tiszajobbparti Mezőgazdasági Kamara erre való hivatkozással s 5-terjesztéssel élt és indokai alapján kérte, hogy az esedékes adótarozásokkal, valamint magántarozásokkal kapcsolatosan a gazdaságilag amugy is súlyos károkat szenvedett gazdák a végrehajtásoktól 1939 szeptember hó 15-ig mentesítsenek.

Az állatátlírás szabályozása

A magyar királyi földművelésügyi miniszter rendeletet adott ki, amelynek értelmében olyan lóra, vagy öszvérrre, amely az 1937. szeptember 15-től 25-ig végzet őszlösszeírás idejében a két évet korai betöltötte, marhalevelet kiállítani és az ilyen lóra vagy öszvérrre vonatkozó marhalevelet kezelni (tulajdonjogát ruházási nyilatkozattal ellátni, állategészségügyi bizonyítványt megújítani, új irányítást rávezetni) csak akkor szabad, ha a ló vagy öszvér tulajdonosa érvényes lövizsgálati igazolványt fel tud mutatni.

KIS VASÁRNAP

KICSI MESE

Áldás királyfi

(Első közlemény.)

Élt az egyszeri időben, gyöngyvirágos Ókor partján egy vadszőlőlepte vén kastélyban egy királykisasszony. A királykisasszonynak volt egy dali szép legényfia. Egyszer a dali szép királylegény így szólt édesanyjához: — Édes, én nem kecsegettem magam itt tovább a majddal, hanem elmegyek feleségkeresni.

— Jól van egyfiám, — mondotta a királykisasszony — menten mepkészítelek az utra.

Ugyis lett. Pogácsát sütött a királykisasszony a dali szép királylegénynek és utraivalóul tanácsot adott mellé.

— Azt mondom fiam, — intette a legényt. — hogy a jószág el ne maradjon mellőled. Mert vedd eszedbe, hogy ez életben egyszer minden, de minden megtérül.

Megköszönte a legény a tanácsot és elindult. Amint megyeget az Ókor parti vízfák alatt, azt látja, hogy nyarogon jön utána. Nyaghamar utolérte a nyarogon a királylegényt és egy csokor nefelejtsvirágot adott át neki.

— Uzenj a felséges asszony felséges kigyvelmednek, hogy csak olyan feleséget hozzon el, amelyik ezen virág alatt született.

Tiszteltetem az édesanyjamat, szavát megfogadom, — üzente vissza a királylegény és ment tovább a három ajándékkal. Ki tudná megmondani, hányszor, kött, meg hányszor fekdűt le a Nap, mikor egy rengetegségben egy favágóra bukkant. Fát vitt volna a jámbor tehenes szekéren, de nemrég olyan lohogó záporok vertek el az erdő fölet, hogy a hosszúszekér beleragadt az enykos földbe. Kapta magát a királylegény, — mert eszébe jutott anyja tanácsa, — kitegítette emelni a megfenekelt szekert. Mikor kint állt a szekér a kátyóból, így köszönt a szegény ember:

— Isten vezéreljen Te szives ember. Kívánom, hogy tűz ne égessen meg soha.

Megköszönte a királylegény a jókívánatokat és ment, ballincszált tovább. Harmadnapra hegyek alájára ért. Megy, nemerget földnek, mikor egy öreg fehérruhás nene érte utól. Körbec-kosarat vitt a fején. Nehezen vitte már szegény öreg nene, de csak gyűhözött. Eszébe jutott a királylegénynek anyja intelme.

— Adja ide kedves nene a körbecet, hadd segítsek egy kicsiség.

Odaadta a nene a körbecet, meghát ami benne volt, az enniavolót. Mer a nene fia szántogatott hajnal óta az irtáson. Ott velük megfrösztkölt a legény és elbucszott a szántóvetektől.

Viz sohse ártson meg néked — áldotta meg a királylegényt a nene. Megköszönte a királylegény az áldást és ballingsált tovább. Harmadnapra már leért a gyótkára. A gyóta teméntelen nagy síkság, ahol az ég a földdel ölelkezik össze. Amint egy rónaárok partján ballag, hallja ám, hogy valaki igen kiáltozik. Szalad a királylegény és nagyhamar oda is ér. Jaj, mit lát? Egy kisleány agyagkorsót akart a patakon megmerejteni és belécusztott a vízbe. No, se té, se tova, ugrik a léány után. elkappa a haja cicáját és kirántotta a partra.

Istenke áldjon meg szives vándor — hálálkodott a kis léány — se az Iz, se a Szuhárgány, se a Forgószél el ne emésze soha sem tested, sem lelked. — Megköszönte a legény a kisleányka három jókívánatát és megmerejtte neki a hudi-korsót, megindult megést.

Hát jól van. Egyszer, amikor éppen azon tépődött, hogy merre vegye utját egy sásos-nádas berek kelles közepe, egy zsuppos házikót pillantott meg. Nézte, nézte a királylegény az

előszigetre épített faházikót. Amint nézi, hát egyszer csak notát hall:

Elment a tyuk a vásárra,
Batyut kötött a háttára,
Majd visszajön sílve, főve,
Jó lesz az én esküvőmre...

Fejtörő:

Veszteség telítendő y
(á=a)

"Küldetés" "Küldetés"

A FALUSI OTTHON

Filléres játékszerek

December hónap a háziasszony részére már a karácsonyi előkészületek jegyében telik el.

Lézásan folyik a varrás, horgolás, kötés. Helyes dolog, ha a kicsinyek részére meleg holmit készítnék s hasznos ajándékot veszünk, de ne feledjük el, hogy a gyermek mégis csak gyermek és elsősorban annak örül, ha játékot kap.

Nem szükséges pénzt kiadni a drága játékokért, mert ha idejében hozzáfogunk, magunk is összeállíthatunk olyan dolgokat, amelyekkel szives elszórakoznak a gyermekek. Kellems játékok például az építőköcska, amelyet gyufáskatulyákból otthon elkészíthetünk. Összegyűjtjük az üres gyufáskatulyákat és különféle színű fényespapírral egyenként szépen beragasztjuk azokat. Házat, templomot, udvart, kutat nagyszerűen ki lehet rakni belőle; azalt, széket, kályhát állíthatunk össze velük s a gyermek soha sem unja meg, mert minden pillanatban szétszedheti és újra kezdheti az építkezést, tetésze szerint.

A pénz nélkül előállítható játékok közé tartozik a dobozból készített szekerke. Frankos doboz, hülnis doboz a legjobb helyen akad, célnaorsóból kerékeket rakunk alá, elől rudat illesztünk bele és babáikat vigan kosikáztathatják benne a gyermekek.

Persze minden kislány vágályma, leghőbb óhaja a baba és bababerenzés. Aki csak egy kicsit ügyes, könnyen elkészítheti a babatesztet; fűrészporrall vagy kukoricahajjal kitömött kis zsákokat a törzsnek, amelyhez hozzávarrja a lábakat és kezeket. Fejét legjobb készen venni, de ha nincsen rá pénz, azt is elkészíthetjük magunk: fehér vászondarabkát vattával vagy kőccal gömbölyűre kitömjük, szemet, orrot, szájt festünk vagy varrunk ki rá, pamutból haját készítnék neki és magunk-varrta rokölykába szépen kiöltöztetjük. Eppen úgy vagy még talán jobban fog örülni neki a kisörmek, mintha

drága pénzen vásárolt ajándékot kapott volna. A baba részére ágymeműt is készíthetünk, a párnákat, dunyhát kukoricahajjal, kőccal kitömjük és maradékokból huzatot varrunk neki. Szines kartondarabokkal a skatulyából összeállított székeket, divánkákat is be lehet vonni és kész a babaszoba, amelyre egy fillért sem kellett kiadnunk.

Kánya Terézia

Aranyszabályok

Mindenkinek tudnia kell, hogy az influenza megelőzésére igen hasznos a kininnek napi kicsi adagja. Ez a védekezési mód mindenkit megvéd az influenzás fertőzéstől. A kinin kis adagja gyógyszerárakban recept nélkül kapható.

A legelembb testápolási szabályok egyike az, hogy a gyermek már korán megszokja a napenkénti fogápolást és szájomását.

Magyar konyha

Májasgombóc-leves. 28 dekagramm borjúmájat apróra felvágunk, szítán átőrjük, aztán vöröshagymát, kevés petrezselyemzöldjét és majoránát finomra vágva, zstron megpárolunk. Három tejből és a májat jól összekeverjük vele, adjuk hozzá három egész tojást, kevés zselyemorzsát, sót, borsot s gombócokká formálva, levesben kifőzzük és metéőhagymával tálaljuk be.

Tejfölös tormamártás marhahúshoz. Három kanál tejtőt két kanál liszettel elkeverünk, beletesszünk két kanál reszelt tormát, egy kanál tört cukrot, kevés sót és mindez hagyjuk jól összekeverni.

Möcsfagyasztás. Egy szép fej káposztát felszelünk, finomra vágjuk és megsózzuk. Lábasba zsirt teszünk, abban apróra vágott vöröshagymát pirítunk, aztán a káposztát káposztát beletesszük és letakarva párolni hagyjuk. Ha már zsírjára sült, beletesszük a kifőtt galuskát kevés borsot, jól elkeverjük, egy kis telet meg pároljuk és úgy adjuk az-talra

fel. Az eltartásra alkalmasnak lát-szókat fűzzük fűzérbe és akasszuk fel gerendára. Ha pedig csövesen magtárba, illetve padlásra kerül, akkor forgassuk és szellőztessük minél gyakrabban, mert különben befúll és megpenészedik. A göréba tett, nem egészen száraz kukorica erősebb fagy esetén csira-képességét elveszíti. Ezért éretlenül szedett kukoricát vetőmagnak ne használjunk.

Igen nagy gondot kell fordítani ez idén a burgonya eltartására, mert az augusztus végi és szeptemberi esők fiasodást idéztek elő. A fiasodás a burgonya keményítő tartalmát rohamosan csökkentette; már pedig a keményítőszegény burgonya nagyon könnyen romlik. Ugy értesülünk, hogy Olaszországba küldött burgonyaszállítmányaink egy része ott 5—6 nap alatt tönkrement. A szállító községek burgonyatermésében bizony sok volt a fiasodás. A felvágott gumók köldökresze teljesen vizes, puha. Az ilyen gumók a szállítás folyamán a felette levő gumók sulya alatt — a vonat rázása közben — megzúzódnak s a zuódás után megrothadnak. Ezért az idén jól szikasszuk ki a burgonyát, mielőtt leföldeljük, s még a leföldelés előtt alaposan válogassuk át, mert különben majd a tavasszal burgonya helyett csak rothadó tömeget találunk a burgonyaprizmában, ami már trágyának se használható.

ECETES BOR

Az új bor ecetesedésnek szokott indulni, ha sokáig állt a torkolyon. Az ecetesedést baktériumok okozzák. Ezeket kell előlmi. Nagyobb pinócben a bort ilyen esetben pasztörözni szokták. Hol ilyen berendezés nincsen, ott próbáljuk meg zártan átfejenyi erősen kánezett hordóba s tegyük bele, azaz feloldás után keverjük bele hektoliterenként 20—30 gramm (2—3 pasztilla) káliummetabiszulfidot. Ha ugy a bor nem orvosolható, akkor borecetlet kell készíteni belőle.

A BURGONYA TAKARMÁNYOZÁSA

A burgonya etetését már a tél elején kezdjük meg. Hazánk ugyanis több burgonyát termel, mint amennyit étkezési célra értékesíteni lehet s ezért különösen az ipari és takarmány-fajtákat használjuk fel saját gazdaságunkban. A magas kukoricáinak mellett feltétlenül gazdaságosabb, ha a burgonyát etetjük fel és inkább a tengerit adjuk el, mint fordítva. Minthogy pedig ezidén burgonyatermelésünk romlásra hajlandó, leghelyesebb, ha még öszel bevermeljük és besavanyítjuk az erősen romló burgonyatételeket. A bevermelés történhetik nyersen vagy főtt állapotban. A főtt burgonyát összetörjük, a nyersét pedig felaprózzuk s így tesszük bele a verembe. A veremberakások a burgonyát tipratunk kell, hogy a levegőt közüle kiszorítsuk. A verem tetejére egy réteg szalmát és arra 50—60 cm. magas földréteget rakunk.

Gazdatudnivalók

MIÉRT KELL A GYÜMÖLCS-FÁK KÉRGET LEKAPARNI?

Régebben, éppen a legundósabb gyümölcskertészek a fák törzsének legjobb ápolását a fák bemeselése útján vélték elvégezni. Ujabbban kiderült, hogy ezzel semmit se értünk el a fák rovellenségeinek irtása terén, mert az állott mésztejnek nincs fertőtlenítő hatása. Sőt ártottunk a fának azzal, hogy meszes kérget vontunk a fa repedéseiben meghuzódott peték védelmére.

A gyümölcsfák törzséről a tél folyamán tompa késsel vagy fakaparral tisztogassuk le a zuzmót, a mohát, az elhalt kéregrészeket. Az így lekaptat hulladékok azonban ne hagyjuk a földön, hanem egész-sük el. A fatörzsök kéregrepedéseiben, a kérgen élő zuzmókban és molibán sok rovar talál menedéket a tél viszontagságai ellen. Az ilyen elhanyagolt fatörzsökben egész gyűteményét találjuk a kártevő rovarkoknak. Van itt sok bimbólikasztó bogár, almamoly hernyója, kéregmoly, többféle eszelény és levél-

barkó, stb. Ezek a kártevők a következő tavaszon elpusztítják a téli pihenőt biztositó fák lombját, bimbóit, virágját, termését.

Az almamolyirtásnak, a kaliforniai pajzstetű elleni hadjáratnak, a bimbólikasztó bogár, a vértető irtásának fontos módszere a kéregtisztogatás.

A megtisztított kérget fán, a gyümölcsfakarbolineumnak is sokkal nagyobb lesz a védőhatása, mert a buvóhelyüktől megfosztott rovarok testét közvetlenül éri a permetlé.

A BETAKARITOTT TERMÉNYEK GONDOZÁSA.

Az idei nyáron sok gabona került nedvesen a magtárba s így ezeket télen is szemmel kell tartanunk. A gabonagarmadákat a székséghez képest lapátolással vagy rostálással szellőztetnünk kell. A még teljesen ki nem száradt termények garmadái ne legyenek a kellestüknél magasabbak.

Az éretlen kukoricacsöveket mielőbb — esetleg főzve — etessük

Nem gazdaságos a sertés- és háromftenyészítés
a törvényesen védett
Rávnghelyi baktériumölő
adható! Kapható és megrendelhető csak
IFJ. AULICZKY OTTÓ
Sadapet, VII. Dobány-utca 84. flsz. 2.
Árak: Demjaniánál ad Budapest
3 4 6 8 10 15 20
370 480 710 910 1100 1600 2120
Tanúságos prospektus a lap
olvasóinak ingyen!

December

A Himnusz és a Rákóczi-induló...

Mindenki ismeri

11	VASÁRNAP Damáz p.k., Árpád
12	HÉTFŐ Otilia, Gabriella
13	KEDD Luca
14	SZERDA Nikáz, Szilárdka
15	CSÜTÖRTÖK Valér, Johanna
16	PENTEK Etelka, Albina
17	SZOMBAT Lázár

A nappal tartama december 17-én: 8 óra 28 perc; a hét folyamán 5 perccel fogy.

A hold fényváltozása: Utolsó negyed december 14-én.

A Novara hőse

December ötödikén volt huszonnegyedik évfordulója annak, hogy Magyarország főméltóságú kormányzója, mint sorhajó-kapitány, a *Novarát*, kis hajóhadat *Montenegro* kikötőjében végbevitte azt a fényes hadihitelt, amelyért a *Mária Terézia* rendet nyerte el.

A nagyjelentőségű hadihitelt leírása szerint a jelzett napon nagyobb hadianyag és élelmiszerszállítmány érkezett a montenegrói kikötőbe. *Horthy Miklós* sorhajókapitány a *Novara* cirkálóval, három torpedórombolóval, valamint három torpedónaszáddal rohant meg a kikötőt. S a parti üteg kétségbeesett védekezése ellenére elsüllyesztett három szállító-gőzöst és öt vitorlást, egy gőzöst és tíz vitorlást pedig felgyújtott.

A vállalkozás során egyik torpedórombolója meglepett és nyomban el is süllyesztett egy francia buvárnaszádot. Ez a nagyszerű hadihiteltjesítmény a *Mária Terézia* Rend káptalanjának megítélése szerint jelentékenyen hozzájárult *Montenegro* kiéheztetéséhez és legyőzéséhez.

A nagyjelentőségű hadihiteltől évfordulója napján az egész magyar sajtó megküldömböztetett tisztelettel és hódolattal emlékezett meg, s hálat adott a Mindenhatóknak, hogy a *hős sorhajókapitányból* azóta. *Magyarország kormányzója lett, aki az ország hajóhadjának parancsnoki hidján sem törődik a veszéllyel, csak a célt nézi, hogy nemzetét és hazáját a boldogulás révén bevezesse.*

Az „Aranyvonat” a magyar Felvidéken. Az idei Szent István-év alkalmából a csornokországi népe mindenütt hódolhatott első nagy királyunk, Szent István király dicső és fenséges klenódiuma előtt. A Jobbot vivő Aranyvonat végig robogott a magyar föld síkságain, hegyei között s országzerte mélységes hódolat, bizakodás fogadta. Most, hogy az ország meggyöngyösödött és a Felvidék magyarságára hűves élynomatása után szöbb napok virradnak, az a terv, hogy a tavaszon ismét keljen utra a Szent Jobb és vigye el a kedlünkre visszkérth felvidéki testvéreinknek az ezeréves magyar történelem belőle kisngarzó melegt.

ADÁS-VÉTEL

Saját termelésű, fajazonos, vetésre kiválóan alkalmas minőségű angol-perje készletből kisebb-nagyobb tételeket napi áron készséggel szállítok. Kívánatra mintát küldök. Fehér Elek kisgazda.

A hivatalos lap december 4-iki száma a következő kormányzói kéziratot közölte:

„Kedves dr. vitéz Imrédy! A magyarlakta Felvidéknek és Kassa ősi városának hazánkhoz fűrténi visszatérése emlékére és Rákóczi fejedelem őzletlen lán-gó magyarországra íránt érzett hálánk kifejezésékképpen elrendelem, hogy hivatalos alkalmakkor a magyar nemzeti Himnusz után folytatólagosan a Rákóczi-induló-nak egy kereked egészésként szerepeltethető részét is játsszák. Kelt Budapestben. 1938 december 2. *Horthy s. k. Dr. vitéz Imrédy Béla s. k.*“

Egyhufonózik e magas rendellett a *Himnusz* magasztos dallama s a *Rákóczi-induló* tüzes lükétése. Az ima és a harci riadó. A csodás idő emlékére, amikor a Felvidék és Kassa ősi városa visszatért, hogy mélységes hitben és alázatban erősítsen meg bennünket a Himnusz költőjének

sóhaja, de mindjárt utána lelkünket gyujtsa fel és vértünk pezsdítse a viharzó, a mennydörgő harci ének.

Husz év keserű és méltatlan rab-ságának kellett eltelnie, a Nagysá-gos Fejedelem ősi városának kellett visszatérnie, hogy a magyar szí-vek imája és magyar karok harci kézsége egyúnás kiegészítője lehes-sen ismét, mint a nagy, viharos szá-zadokon át volt.

S imádkozó és bizakodó szív, erőt adó és küzdéstől nem rettenő lélek kellett hozzá, hogy minden magya-ror érzésében, tudatában és akara-tában egybefonja a kettőt, hogy soha többé szét ne váljanak.

Magyarország kormányzójának ez a magasztos gondolata az ország fel-támadásának csodálatos eseménye:

— Isten, áldd meg a magyart! ...
— Hogy a magyar akarata, csata-vasa, diadala mentse meg e szomorú hazát.

Soha szebben két gondolat nem ölekezett!

Emlékoszloppal jelölték meg a medvei átkelés helyét. A november 5-iki medvei átkelés helyének megjelölésére a Medvén állomásozó honvéd-hidászászlóját őt, méter magas emlékoszlopot emelt a Dunaparton. Az emlékoszlopot december 2-án leplezték le, szép ünnepség keretében. Dél-éltőt tábori mise volt, azután a környékbeli községekből összegyűlt kö-zönség az emlékműhöz vonult, ahol a hidászok álltak díszörseget. *Bohus* Rezső balonyi plébános, a Csallóköz kormánybiztosja vette át az emlékmű-vel, majd *Thold* Dezső eredes mon-dott beszédet.

Kívonják a forgalomból az Eucharisz-tikus- és Szent István-bélyegeket. A postavezérgazgatóság felhívja a közön-ség figyelmét arra, hogy az Eucharisz-tikus Kongresszus alkalmával kiadott, valamint a felírtas Szent István-ent-ékbélyegeket december 31-ével kikerülnek a forgalomból, az ilyen bélyeggel bérmen-tesített postai küldeményeket tehát a postahivatalok 1939 január 1-től kezdve meg fogják portózni. Közli továbbá a postavezérgazgatóság, hogy az 1936. év-ben kiadott légi-postabélyegeket 1939. évi március 31-ével a forgalomból ki-voúja. A közönség birtokában esetteg-risszamaradt, már érvénytelen eucha-risztikus, fűrtás Szent István- és légi-postabélyegeket a postahivatalok for-galomban lévő bélyegekre nem fogják be-cserélni.

Shvoy püspök megtöltöta a nász-induló játsszását a templomban. *Shvoy* Lajos székesfehérvári megyés-püspök legutóbbi pásztorlevélében a hercegprímásnak ismert rendeltével egyetértően szabályozta a temetési éneket, valamint a papi temetések rendjét és ugyanakkor a házasság-kötések alkalmával a templomban elő-adni szokott nászindulókat a követ-kező rendelkezéssel tiltja be: Az egy-házzenesi törvénykönyv eltöltja a tea-trális zenének templomi használatát. Ez a zene szép muzsika, de csak a maga helyén, a színpadon. Templo-mainkba azonban nem való. Ebből ki-főlvagy tilos operák és egyéb zené-szindarabok részét templomban elő-adni. Áll ez a tilalom a nászindulókra is. A jövőben tehát a plébánosok fo-kozottan ellenőrzik ennek a tilalom-nak betartását.

Egy angol postás különös „tréfája”. Különös tréfát csinált egy leedli posta-hivatalnak a szeptemberi európai krízis napjaiban a nagy angol ipari város la-kóival, amelyért most kellett a bíróság előtt felelnie. A tréfaszkezdő postatiszt hamis riasztóhírt tett közzé, felszólítva a lakosságot, hogy azonnal meneküljön a légvédelmi óráhelyekre, mert az „el-telenség” repülőgöttek bűzöletét. A bíróság durva hivatali visszacsúts és általá-nos pánik előidézése miatt vonta fe-lelősségre a postahivatalozottat és le-hetnapú börtönrre ítélte.

Magyaróvár és Moson egyesítése. Hosszas tárgyalások után, melyeket *Pólniczky* Lipót főispán irányított, *Magyaróvár város és Moson nagyköz-ség* kimondotta az egyesülést. Ezzel a nyugati határszélén 17.000 lakósu fejlődésképes város létesül. Amennyi-ben a vármegye közgyűlése és a bel-ügyminiszter az egyesülést jóvá-hagyja, az egyesült városnak *Moson-óvár* lesz a neve.

Megindult a magyar-cseh határ-forgalom. A bécsi döntés vég-rehajtására megalakult magyar-cseh-szlovák vegyesbizottság megállapodása következtében december hó 5-én meg-indult a magyar-csehszlovák árufor-galom. Az 1937 december 22-iki áru-for-galmi megállapodás kereteiben a két ország közötti posta- és távirat-forgalom ugyancsak december 5-én nyílt meg. Ugyanezen időponttól kezdve a két ország közötti vasúti forgalom is fokozatosan megkezdő-dött és a demarkációs vonalak men-tén a kisebb határszéli forgalom is megindult.

Gyümölcskertmunkásképző iskola Miskolcon

Az okserü gyümölcstermesztés előmozdítása érdekében a *Tiszajobb-parti Mezőgazdasági Kamara* 1939. január hó 3-iki kezdettel *Miskolc* székhellyel egy

gyümölcskertmunkásképző téli iskola felállítását határozta el.

Kertmunkásképző iskola kettő is van az országban,

ez lesz azonban az első speciálisan gyümölcskertmunkásképző iskola.

Az iskola célja, hogy kiszolgálja és mezőgazdasági munkások 18—24 éves fingermekeinek elméleti és gyakorlati kiképzést nyújtson a gyümölcstermesztés, de elsősorban a hely-lyes faápolás és a védekezés kérdé-seiben abból a célból, hogy képesek legyenek saját, vagy mások gyümöl-csöskéinek okserü kezelésére és hely-lyes vezetésére.

A tanítás két telen át tart. E telen január 3-án kezdődik, március 5-én végződik. A tanítás teljesen ingyenes. Csak az elszállásolásért kell fizetni napi 20 fillért; e telen: 12 pengőt. Elemezéséről minden tanuló maga gondoskodik, de ked-vezményes elemzés biztosítva van. Érdeklődőknek kézséggel szolgál díjmentes felvilágosítással a *Tiszajobb-parti Mezőgazdasági Kamara*, *Miskolc*, *Szemere*-u. 20.

A felvételt kérelmező bejelentés a Kamara igazgatóságához mielőbb, de legkésőbb december 15-ig küldendő be.

a régi mesét az úres jászol előtt busuló tehénről és a kutyáról, amely a teli jászol illatos szénáján heverésze, morogva, fogát vicso-ragatva a tehén felé akkor, ha az a jászolhoz közeledni mert. O maga nem evett, nem ehetett a szénából... Ez a mese jut az eszünkbe akkor, amikor hallottunk azokról a „föld-birtokosokról”, akik parlagon he-vertették földjüket, amelyet nem szerettek, nem műveltek, nem is vi-lveltettek, de mégsem engedték kö-zelébe a szegény, munkára, kenyér-re vágyó, földet szerető kisembert sem. Ennek a rendszernek most véget vetett az Imrédy-kormány, a lapunk más helyén ismertett rend-letével.

A régi mesének megíródtott tehát a korszerű befejezése is: A Nagyur (a kormány) kiment az istállóba, botot ragadott és elkergette a já-szról a lusta ebet, hogy hozzá- jusson a jölmegérdemelt élelemhez a hasznos jószág...

Megszüntették a Felvidékel fennállt személy- és áruforgalmi korlátozásokat. A magyar királyi honvédezerkar fő-nöke a felszabadult terület és az anya-ország közötti személyforgalomra elren-delt korlátozásokat december hó 5-ikével hatályon kívül helytette. E naptól kezdve tehát az anyaországból a felszabadult területre és viszont a zoni szándéközo-knak utazási igazolvány kiadást nem kell kérni. Célszerű, ha a Felvidékre utazók saját érdekében személyazono-ság igazolására alkalmas okmányokkal rendelkeznek. — Ugyancsak december 5-től kezdődően külön engedély nélkül lehet a visszakapott területekre, illeté- leg onnan az ország egyéb részeibe áru- kat szállítani.

Jó hangszere játszani a legnagyobb élvezet. Elősrangú igazán olcsón *Reményi* országos híri hangszertelepű vásá-rolhat: Budapest, VI/15, Király-utca 58—60. Kérjen díjmentes, 51. számú árlely-zéket.

A vágyonvátság-buza átváltási ára. A pénzügyminiszter a mezőgaz-dasági ingatlanok vágyonvátsága fe-jében fizetendő buza árat december havára métermázsánként 20 pengő-ben állapította meg.

ALKALMAZTATÁSÁT keresi egy jócsafából való fiú, aki 21 éves és az örkényi Vitézi Rend Gazdaképző-iskoláját a legjobb eredménnyel el-vegezte. Ajánlatokat a „Vasárnap” továbbítja.

Megnyílt a posta- és telefonforgalom a Felvidéken. December 1-től a távbeszélő magánforgalom a felszabadult Felvidék-n lévő összes távbeszélővel egyesített hivatalokkal és hígyónközpontokkal megnyílt. A posta, a vezérkari főnökkel egyetértő- leg a Magyarországhoz visszacsatolt területen megnyílt postahivatalok által le-bonyolított postaforgalom tekinteté-ben egy rendelkezett, hogy a levélpostai küldemények, esonagok és postautalvá-nyok forgalma, az utánvételi és a posta-megbízási forgalom, a postatakarékpénz-tári csekk- és takarékbé- és kifizetési szolgálat korlátozás nélkül fővehető. Táviratok (magántáviratok) is közér-telmű nyelven mindkét irányban a (fel-szabadult területeiről a régi csenkaor-szába és viszont is) küldhető; végül az ugyanazon központba tartozó és a ketrnal közizgatás által engedélyezett előfizetők részére a helyi távbeszélőfor-galom megnnyílt.

Vasvillába esett a szalmászekér-ről. *Stein* József 16 éves bácsalmási szűcstanone gazdájának szalmahor-dásnál segédkezett. A szalmával meg-ragott kocsirol leest és a kocsi ol-dalába állított vasvillába zuhant, mely valóságban szállították a bajai közkör-ládba.

Egy anya rémtette. *Bálint* Imréné endről 22 éves asszony össekülbü-zött a férjével. Elkieseredésben me-gfogotta másfélt éves fiát, majd felakasz-totta magát. A kőről elszáadt és akkor az asszony kőcsel felváltva az erőt. Bá-lyintné a szarvasi mentők életveszélyes állapotban szállították a gyulai kór-ládba.

Rövid
történet

Aranykőd

Iria: Forgács Ferenc

— A mult azért mult, mert elmúlt — hangzottak a férfi kemény szavai. — Hagyjuk békén, asszonyom életünknek azt a lezárt szakaszát. Magának sem könnyű arról beszélni és nekem is kellemetlen a bolygatása.

— Mondja, hát tényleg igaz az, hogy nincs magában érző szív? — rémeggett az asszony hangja. — Persze legényember s így nem tudja, mit jelent az: család, gyermek.

— Mi az? Mi történik itt? — döbönt meg a férfi. Hogyan mérszél valaki így beszélni vele. Vele... Dr. Pálfalvy Dénes államtikkárral, aki minisztériumában első és utolsó fórum. És éppen dr. Kovács Péterné, született Szendrődy Mária mond neki ilyesmiket... Vajjon, van-e egyáltalán fogalma az asszonynak arról, hogy miért lett ilyen rideg, szív nélküli ember dr. Pálfalvy Dénes?...

Feltétlen tudnia kell. Hisz az ő szívében sem kophattak el nyomtalanul az emlékek. Neki is emlékeznie kell még arra, hosszú esztendő távolából is, hogy egyszer, életük tavaszán, egy este reszkető, diákos zavarral kérte, legyen a felesége, a napsugara, a boldogsága, a mindene. De akkor lányos könnyűséggel csak mulatott a vergődő fiatalemberen... és egy hét múlva a dr. Kovács Péter menyasszonya lett.

Azt is tudnia kell, hogy ők ketten, Péterrel a középiskola padjaiban izmosodott barátsággal tartoztak egymáshoz. Együtt végezték a jogot is. Ugyanazon a napon avatták őket doktorrá. És még íróasztalt is egyazon minisztériumban kaptak... S ezek után, hogy az eljegyzés után elkerülte őket, ékebb beszéd volt minden kimondott szónál.

Vagy talán tudott és tud ma is mindent, csak az örök nő szokása szerint úgy tesz, mintha már nem emlékeznék semmire sem?... ötlük agyába a gondolat.

Az asszony olyan elszántan áll előtte, mint kölykét védő királytigri. Arca lázas pirban ég, szeme villog, mint a gyémántkő... a haja meg rendetlen fürtökben lóg ki kopott kalapja alól.

— Persze, persze... — gondolja a férfi — nagy bajban vannak. Péter már két év óta beteg. És most ez a kényszernyugdíjazás. De mit lehet itt egyáltalán tenni?... Jönnek a fiatalok, az új honfoglalók, az állatalan diplomások íróasztalt, pennát, munkát, jövőt, életet, betevő falatot követelve. Hát lehet ilyenkor elébeállni a dühörögve követelő életnek, lehet ilyenkor egy beteg, munkaképtelen embert visszafertani?

Mintha az asszony megérezné, hogy mi forr a férfi bensejében, megszólal:

— Dénes! Azért, ami a multban történt, nem szabad haragudnia. Az olysami volt, amiről sem maga nem tehet, sem én nem tehetek... legkevésbé pedig Péter és a kislányom nem tehetnek... Az élet olyan, mint a vizivár, mely erős kötelekkel van a parthoz nyugozva. Ha a tavaszi áradás eltépi a köteleket, utjára indul a végtelen folyam hátán és csak az Isten tudja, hol ér megint partot. Higgye meg, Péternek fájt a legjobban, hogy elkerült bennünket... Dehát...

— Munkába temetkeztem — válaszolt enyhült hangon a férfi. — Éjszakákon át dolgoztam, hajszolva magam, megfeszített idegekkel, mert nem akartam arra gondolni, hogy

maguk ketten valahol Velencében, vagy Firenzében boldogok és ünneledek... Kacagnak, ha az egymás szemébe tekintenek és lángra gyúlnak, ha összeér a kezük... En olyan végzetesen szerettem magat, hogy csak a munkában találtam vigasztalást és a karrierben elégtételt... Megvallom, mindig vártam erre a mai napra, hogy kérni jöjjön hozzám.

Pörölycsapásként zuhogtak a szavak az asszonyra, aki halálsápadtan, meg-meginogva állt... de uralkodott magán.

— Ha ennyire szeretett, mint ahogy mondja, akkor a barátom, a barátunk maradt volna. De maga csak gyűlölettel gondolt ránk. Ne is próbálja tagadni, mert ez úgy igaz, ahogy mondom. Hányzorg elment mellettem s még csak a kalapja szélét sem bökte meg... És Péterrel is megszaktította a barátságot. Aki szeret, az megért... és barát marad.

— Barátságból lehet szerelem, de szerelemből barátság nem lehet soha. Érti?... Soha!... A megcsufolt élet nem tud felejtetni. Ez törvény. Az élet törvénye. S erről nem lehet tenni. En sem tehetek és senki sem tehet ellene.

— Magának Dénes csak egy tollvonásba kerül és Pétert nem nyugdíjazás s mi meg vagyunk mentve. Csak ki kell huznia a nevét a listából. Azért, mert Pétert nem itélik halálra, még nem dől össze az állami találatom volna, nem jöttem volna magához kérni, könyörögni, végigszenvenni ezt a megaláztatást... De nekünk minden vagyonunk a Péter fizetése és az a kis villa, amelyikben lakunk... Mondja, hát mit tegyek? Legalább jó tanácsot adjon, ha már többre nem telik a könyörületességéből. Mi legyen azzal a szerencsétlen kislánnyal is: varrodába adjam, vagy üzletbe tanuló-lánynak?...

És szeméből szivárog a könny. Végigfolyik elkínzott arcán. Testét rázza a fájdalmas zokogás.

A férfi szívében is megmozdul valami a látványra. A széles ablakhoz lép, hogy ne lássa a síró nőt... Valami viharzik a lelkeben, valami zsong az ereiben. Az elmúlt, örökre elvesztett tavasz bizsergető melege... De mit tegyen?...

— Leépítés, állatalan diplomások... — mintha meglevendenett hangyaboly kavargogna zakatoló agyában.

Kint, az utcán szellő urfi futkos. Az épület előtti téren gyermekek zsivalyognak, apró emberpalánták alszanak a fehér borsikos koszik mélyén. A Margitsziget felől illatos szellő lohol. Beszökök az élet a hivatali szobába... És valahonnan megszűrül, mintha a béke, a megértés és szeretet üvegharangjai csengenek.

Már ott áll az asszony előtt. Keze feleje nyul.

— No, ne sirjon Mária... Meg nincs elveszve semmi... Majd megpróbálok valamit tenni az érdekében.

Az asszony feltekint. Könnyeiben túl már ragyog a mosoly, a remény, az öröm tüze, mint zivatart utáni szivárvány. Keze görcsösen belekapaszkodik a természetes íróasztalába... És lehull a férfi arcáról is a sok esztendeig hordott álarc.

— Mária! — sugja az asszony felé. — Az, amit az előbb mondtam,

nem igaz. Az ember vagy szeretet valakit, vagy gyűlöl. Ez az élet igazi törvénye... De akit egyszer nagyon szeretünk, azt sohasem tudjuk gyűlölni... Ne haragudjék érte, de én... én... még ma is nagyon szeretem magat. Nem úgy, mint régen, amikor még lángolt, tüzelt a szívem és követelt a vérem... Sok nap pergett le azóta a homokóráján s az élet aranykőddel vonta be a multat... És így szép a mult... kedves emlék... mert az életem egyik kiszakadt darabja, mely hozzám tartozik... Ha megengedi, ha elfogad, szeretnék a jóbarátja, a jóbarátjuk lenni?...

Az asszony arcát elhomályosítja a meglepetés. Fűrészve tekint a férfi arcába. Sokáig állnak így egymással szemben... És minden elmúló pillanat az örökkévalóság számukra.

— Soha nem éreztem azt, mi a boldogság, öröm, nyugalom — szól sokára a férfi. — Talán most, talán így...?!

Az asszony is felocsudik... Most már nő, asszony, anya, aki érzi, tudja, hogy mit kell mondania, mit kell cselekednie. Elfogadja a feléje nyújtott baráti kezét.

— Jöjjön el, Dénes, hozzánk... és érezni fogja a családi élet melegét... Közöttünk majd megtudja, hogy nemcsak a munka ad elégtételt... Péter is nagyon fog örülni... meg én is elvárom.

A férfi lassan ajkához emeli az asszony kezét, akinek minden porciakája remeg az izgalomtól. Ezt észre is veszi. Meg is kérdezi:

— Miért remeg Mária?... Csak nem fél tőlem?

És az asszony keze acélos nyugalommal pihen a férfi erős tenyerében, mikor válaszol:

— Ez a váratlan öröm megzavart egy kicsit. S könnyel a szememben, boldogan feldobogó szívvel hagyja el a szobát.

A mi költőink

Ember se lát...

Ha lehullok sírni a mezőn.
Szép csillagok,
Csak ti tudjátok: mit siratok...

Ember se lát, asszony se csókol.
Lengő szelek,
Csak ti érzitek, hogy szenvedek.

Ha uj tüzzel űz az est vágyai,
Bús alkonyat,
Te simogasd meg homlokomat.

Vadvirágok: ha tikkadástól
Piheg a szám,
Csókoljátok meg, mert nincs arám.

Ha lehullok sírni a mezőn,
Szép csillagok,
Csak ti tudjátok: kit siratok...

BARTHA ANDRÁS (Ermleiben)

Lehullatja az őszi szél!

Lehullatja az őszi szél a sárguló levelet,
Édes rózsám, Tenékküled élni soká nem lehet.
Mint a hideg zord őszi szél, a lehulló levéllel
Ugy bámsz Te is barna kislány, szegény férfi szívével.

Az életben boldog akkor lehetnék,
Ha még egyszer, csak a Tiéd lehetnék.

Ugy mint régen, csókolhatnám a szádat,
A szívemből kiköltözne a bánat...

ZAY IGNÁC
(Bükkszentkereszt)

Szomorú a szívem, lelkem...

Szomorú a szívem, lelkem, elhagyott a rózsám,
Nap-nap után én csak iszom, huzatom a nótám.

Jóbor mellett muzsikászó, de szép így az élet,
Ha elhagytál, nem átkozlak... Is-ten áldjon Téged.

Azt beszélük az emberek, hogy Te sem vagy boldog,
Hogy azóta az arcodon, de sok könny lehu'ott...

Ne hullasd a könnyeidet, ne gondold a multra;
Mert azóta bús szívemnek, nincs vigasztalója.

IFJ. SZABÓ JÓZSEF
(Pótréte)

Találja ki!

21, 10, 15, 17, 25, 19, 14, 2, 3, 16
A ruszinok lakóhelye.

8, 9, 4, 17, 4, 8, 8, 1, 11
A felvidéki magyarárzésű németek lakóhelye.

17, 6, 28, 8, 22, 26, 27
Ósi koronázó város a Duna partján.

18, 12, 29
Régi, felvidéki diákváros.

31, 1, 8, 24, 25, 7, 31
Szepességi város; itt állott Thököly vára.

2, 18, 17, 19, 20
Felvidéki várnagye, turója nevezetes volt.

5, 13, 18, 19, 23, 14
Ósrégi erősség, püspöki város a hasonló-névi folyó mellett.

28, 8, 22, 2, 30, 16
Trencsénmegyei város a Vág mellett.

1—31! — Ez minden magyar szívében élő kívánság.

A levelezőlapra írt megfejtéseket a Vasárnap szerkesztőségének címére (Budapest, V., Báthory-utca 24.) kell beküldeni, *tíz napon belül*. Elkészve érkező megfejtéseket nem veszünk figyelembe. Jutalom:

néhány értékes könyv.

Kiosztjuk olyan olvasóink között, akik helyes válaszokat küldenek, előfizetőbarunk tagjai és előfizetési díjhatárukuk nincs.

A *Találja ki!* eredményét az 53-ik számban közöljük.

A 47. számban közölt *Találja ki!* megfejtése:

Közös lengyel-magyar határt!
Beérkezett tizenkét helyes megfejtés; könyvjutalmat küldtünk:

Medvés Károly, Balassagyarmat előfizetőnk címére.

Egy kis mosoly

Egy filmszínésznek a filmfelvétél közben az a veszélyes feladat jutott, hogy meg kell simogatnia egy orosz-lánt. A színész nem mer közeledni.

— Ne féljen — mondja az orosz-lánsszelidítő — ez egy jámbor állat, tejen neveltem föl.

— Engem is tejen neveltek föl — mondja a filmszínész — mégis szeretem a húst.

A kaszárnyában a hadnagy megkérdezi:

— Van valakinek kifogása ez ellen az étel ellen?

— Hogyne, hadnagy ur. tessék csak megkóstolni.

— Mit akarnak? Egész jó leves.

— Igenis, hadnagy ur, de a szakács azt állítja erről, hogy *kávé*.

Leesett Mihály gazda a szénás szekér tetejéről s nagyon megütötte magát.

— Gyere csak annyi!

— Minek no?

— Gyere csak hamar és szój hoz-
zám, hogy tudok-e még beszélni!

A Reklám! Állandó, észszerű és ügyes reklámozás minden gyári, kereskedelmi, ipari vállalatnak, üzletnek a lelke, rugója, az életét elemi. Hogyan, hol és mikor hirdethető a legkisebben, legjobban és legolcsóbban megdrávitott Leopolddal Gyula modern hirdetőváltóval, VIII., Erzsébet-körút 39., ahol megbízható és felelősségteljes szakmással, 42 éves, az egész világon szerzett tapasztalattal, ódaadó lelkiismeretességgel és a pedantirágó terjedő pontosságú eszközökkel hirdetőket és reklámokat az összes újságokban. Költségvetések és tervezetek ingyen! Tel.: 142-155.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK:

Sz. F., Derekegyháza. A minisztérium nemrég figyelemfelhívást adott ki, amely szerint a nagyszámú igénylés elbírálása folyamatosan van, a beérkezés sorrendjében intézik el a kérelmeket és mindenemüi sürgetés felesleges és céltalan.

GABONATÖZSDE

Készárúpiac. Buza tiszavidéki 77 kg-os 20.10-20.25, 78 kg-os 20.30-20.45, 79 kg-os 20.50-20.65, 80 kg-os 20.60-20.73, felsőtiszaidei és dunatiszaidei 77 kg-os 20-20.15, 78 kg-os 20.20-20.35, 79 kg-os 20.40-20.55, 80 kg-os 20.50-20.65, fejmegyei 77 kg-os 20.10-20.25, 78 kg-os 20.3-20.45, 79 kg-os 20.50-20.65, 80 kg-os 20.60-20.75, többi dunántúli 77 kg-os 20-20.15, 78 kg-os 20.20-20.35, 79 kg-os 20.40-20.55, 80 kg-os 20.50-20.65, rozsa pesti. 14.15-14.25, egyéb 14.30-14.40, sörárpa kiváló 20.50-21, sörárpa Ia 19.50-20, sörárpa 18.75-19.25, takarmányárpa Ia 17.80-18, IIa 17.25-17.50, zab Ia 19.10-19.25, IIa 19-19.10, tengeri 18.05-18.15, finom buzaokora 12.70-12.90, 8-as takarmányliszt 15.80-16 pengő 100 kg-ként. Határidősdiac. Rozs márciusra 15.17-15.19, májusra 15.37-15.40, tengeri májusra 15.22-15.23 pengő 100 kg-ként.

Magpiac. (A Mauthner Ödön Magtermelő és Magkereskedelmi Rt. heti jelentése.) Herezfélék iránt az érdeklődés erősen megcsappant, aminek oka a kivelteli lehetőség hiányában keresendő. Kötés alig történt, az árak a múlt heti nívóhoz mozognak. Lucernában az árak változatlanul tartottak, míg a lóheremeg az erdeklődés hiánya miatt továbbra is lánnya. Pamon- és tavaszibikkönyv teljesen üzletlen. Baltacimnagban a ki nálat esékely, ára továbbra is szilárd. Készfélék iránzata lánnya. Hívelyesekből a bab és lencse lánnya, az Express és Viktória borsó tartott. Mák átmenetileg kissé lánnyá, olajmagyvak piacá üzletlen. A Budapesti Áru és Értéktársaság hivatalos jegyzési nyersárúért 100 kg-ként az Budapest: köles fehér 18-22, vörös 16.75-17.25, egyéb 16-16.50, repce 23.50-23.75, az feladható: tökmag nagyszemű 28-30, kieszemű 25-26, mák 132-136, Viktória borsó 18-19, Express 18-19, lencse nagyszemű 36-43, közep 22-27, kieszemű 20-22, lucernaug nyers arankás 205-250, lóheremag nyers arankás 85-100, tavaszibikkönyv 16.50-17.50, szőszibikkönyv 34-35, csillagfürt 11-11.30 pengő.

Takarmány. Árak métermázsánként: Kéti szénna Ia 7-7.50, IIa 5.80-6.70, IIIa 3-3.50, muharszénna 7.40-8.50, lucernaszénna 9.60-11, rozszalma 4, buzaszalma 3.50-4, zsupszalma 4 pengő.

Abraktakarmány. Árak métermázsánként Budapestben: árppakora 14.80, borsóhéj 20, borsókonkoly 16, buzaokora 13.50-13.75, buzatakarmányliszt 16-16.50, közepesgőcsa 14.25, lenmagpogácsa 16.50, napraforgópogácsa 16, szártott répaszelt 11.50, repcepogácsa 11.50, rozskopra 13, melész 10.50, halliszt 45 P.

Vágómarha. Árjegyzés elősúlyban: bika, magyar IIIa 30-44, tarka, Ia 70-72, IIa 52-68, IIIa 35-50, ósár magyar IIIa 46-49, tarka, Ia 60-76, IIa 43-57, tehén, tarka Ia 66-74, IIa 48-65, IIIa 34-46, növendék 46-71, ki-csontozott való 14-33 fillér kg-ként.

Tenyészmarhák és jármosörök. Árjegyzés elősúlyban: Ia 98-102, kivétel 104, IIa 88-96, IIIa 64-86 fillér kg-ként.

Borjú. Árjegyzés elősúlyban: Ia 98-102, kivétel 104, IIa 88-96, IIIa 64-86 fillér kg-ként.

Juh. Külföldnek megfelelő a fiatal fiú darabonként 50 kg súlyban 42-48. A fiatal bárány, páronként legalább 80

kg súlyban 40-50 fillér kg-ként, gazdaságban etetés-itatás után mázsálya, 3 kg súlylevonással.

Ló. Igás kocsi (nehéz nyugati fajta) 300-800, igás kocsi (könnyű nyugati fajta) 310-520, szármás 35, alárendelt 16 26-300, vágó 16 80-220 pengő.

Sertés. Szedettsertés Ia 95-98, IIa 90-94, silányminőség 82-88, öregsértés Ia 90, angol tőkésertés 94-96, felsértés szajonával Ia 135-140, IIa 130-135, felsértés Ia 141-150, IIa 132-141, sózott szalonna 3 darabos 140, hátszalonna 28 kg-os 147, háj 140-148, befőlt zsír Ia, 145-150, sertésbelsősz 120, sertésbél, gyomor 130-140, tőpürtü Ia 160-170, IIa 26-300 fillér kg-ként.

Zsír és szalonna. Szalonna, olvasztani való 146-164, sózott 180-220, füstölt 190-260, háj 160-176, tepertő 160-240, sertészsír helybéli 160-170 fillér kg-ként.

Vad és vadhus. Szarvascomb 220-240, gerinc 300-400, lapocka 100-120, többi része 30-50, őzgerinc 400-500, comb 240-260, többi része 30-100 fillér kg-ként. Nyul, borbén 300-400, süléd 200-300, fácán 200-300, fogoly 80-140 fillér darabonként.

Halpiac. Harsó. nagyság szerint 160-330, csuka 120-250, ponty 100-140, kárász 60-160, keszeg 40-70 fillér kg-ként.

Nyersbőr. A budapesti nyersbőrpiac árai: Marhabőr, minden súlyban, magyar 105-110, tarka 135-120 fillér. Tarka bikabőr: 40 kg-ig marhabőrből, 41-50 kg-ig 20%, 51-60 kg-ig 30%, ezen felül 40% levonás. Borjubőr hosszú lábál 145-150, rövidlábú borjubőr 155-165, merinó jubőr, zöltsúlyban 65-70 fillér kg-ként. Mészárosbőr darabonként 13 P. kisebb lőbőrűt 10-20%-kal kevesebbet fizettek.

Baromfi és tojás. Előbaromfi: Tyúk 250-350, csirke rántani való 100-150, sütni való 150-250 fillér darabonként. Leölt baromfi: Tyúk 130-180, csirke rántani való 180-280, sütni való 160-260, ruca hízott 180-160, lud hízott 120-160, pulyka hízott 130-200, libamáj, nagy 500-700, kicsi 200-500 fillér kg-ként. Tea tojás 10 darabig 11-13, főzőtojás 9-11, apró 9-11 fillér darabonként.

Tej és tejtermékek. Teljes tej 30, lefejtett tej 10, tejföl 100-120 fillér literenként. Centrifugált vaj 320-340, főzvaj 280-300, tehénúrt sovány 60-70, juhúrtú 180-220, kevert túrú 140-180, juhsajt 200-240, trappista 200-280 fillér kg-ként.

Zöltség. Sárgarépa 8-20, petrezselyem 12-24, kevert zöltség 16-24, zeller 16-26, kalarabé 12-20, karfiol 8-20, vöröshagyma makói 14-16, közönséges 10-14, toshagyma 21-40, cékla 12-20, fejeskáposzta 6-10, savanyított káposzta 24-37, kelkáposzta 6-14, vöröskáposzta 14-24, fejesallata 4-18, toma 50-160, burgonya Glibaba 10-12, ősi róza 10-11, nyári róza 10-11, Ella 8-10, kifli 18-24, tőmő: csiperkegomba 100-240, szártott 300-800, zöldbárány, nagy töltött való 48-90, tök, főző 8-16, sütőtök 10-16, paradicsomkonzerv 40-60, zöldborsó hűvelyes 40-80, sóska 20-36, paraj díszített 16-26, feketeterék 12-24 fillér kg-ként.

Fizser és egyéb. Paprika, édes nemes 440-580, fűdéses 400-480, róza 300-380, mák, kék 180-200, pergettett méz 160-220, kőnényrag 220-320, szin-szapann 96-120, közönséges 56-96 fillér kg-ként.

Gyümölcs. Alma nemes 60-140, körte nemes 70-160, aszaltzölyva 120-180, szilvaiz 120-160, gyümölcsíz 120-300, napolya 60-80, csemege szőlő 70-140, közönséges szőlő 56-8, dió keményhéjú 80-150, dióbél 360-480, mozgörbél 420-500, héjazott mandula 460-640, gesztenye 56-96 fillér kg-ként.

Borpiac. A gazdák tartózkodnak az eladástól és ezért a borforgalom lánnya. Legutóbbi jelentésünk óta az árakban lényeges változás nem történt. Szépsé u-borok ára színre való tekintet nélkül 2.6-3 fillér. Eger vidéken 3.5 fillér Málligand-fokoként. Szépsé lefejtett u-bor ára 11 Málligand-fok körüli borknál 35-40 fillér, 12 fok feletti borknál 45-50 fillér literenként.

Szész. A szeszgyedárúságnál változatlan árakon e héten is élenk volt a forgalom.

Gyümölszalinka. Egyes szalínka felélen e héten gyér volt a kínálat és a szalárd iránzat és élenk vételekdel folytán az árak tartottak. A törkölyszalínka és szepálpszalínka 4-4.20, szelvény 7.40, barackszalínka 10-11, cseresznyeszalínka nem volt kínálat, borpártal (szilárd)

5.60-6. avinálást célokra 3.70-3.90 pengő terjedő áraikon kelt el 10.000 liter-fokként (III. táblázat szerint, +3% forgalmi adó).

Idegen pénzek vételi és eladási ára. Az első szám azt az összeget jelenti, amelyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A második azt az összeget jelenti, amelyet nekünk kell a banknak fizetni, ha idegen pénzt vásárolunk. Száz pengőnél többre kerül száz darab; Angol font 1690-1610; dollár 348.90-342.90; kanadai dollár 332-337; holland forint 184.50-188.50 pengő. — Száz pengőnél kevesebbre kerül száz darab; Cseh korona 7.50-10; lengyel zloty 60-61.40; szerb dinár 6-7.50; francia frank 8.90-9.10; román leu 2.40-3.45; bolgár leva 3-3.60; olasz lira 16.90-17.90; svájci frank 76.90-77.80 pengő. Ezekhez az árakhoz még a Magyar Nemzeti Bank által megállapított hivatalos felárak járulnak.

Vásárok jegyzéke

Vasárnap, XII. 11. Ló- és kirakóvásár: Kisújszállás. — Hétfő, XII. 12. Állat- és kirakóvásár: Gece, Dunapataj, Fertőszentmiklós, Gödöllő, Füzesabony, Gyulakész, Kismarja, Kóny, Mezőkőcsút, Nagyörszi, Várpalota, Vásárosnamény. Ló- és kirakóvásár: Kőszeg. Marha- és kirakóvásár: Szepetk (bizonytalan). Kivakóvásár: Vámosmikola. Marha- és kirakóvásár: Zalaszénelháza. — Kedd, XII. 13. Állat- és kirakóvásár: Dunapataj, Nagyecsed, Pápa, Villány. Ló- és kirakóvásár: Gőnc, Körönd. Ló, marha- és kirakóvásár: Tanács. Marha- és kirakóvásár: Vásárosmiske. Lóvásár: Zalaegerszeg. — Szerda, XII. 14. Állat- és kirakóvásár: Pápa, Sárospatlak. Székesfehérvár, Túrle. Vajszló. Ló, marha- és sertésvásár: Csorna. — Csütörtök, XII. 15. Állat- és kirakóvásár: Hajdúhadház, Jánk, Nyírbárány (bizonytalan). Sarkad, Szarvas. Ló- és marhavásár: Pápa. — Péntek, XII. 16. Állat- és kirakóvásár: Sarkad, Szarvas (bizonytalan). — Szombat, XII. 17. Állat- és kirakóvásár: Szarvas.

Arany- és ezüstpénzek ára

1938 december hó 6-án
Ezüstpénzek: 1 darab egykoronás 38 fillér; kétkoronás 76 fillér; ötkoronás 2 pengő; régi egyforintos 1 pengő.
14 karátos tőmőarany grammonként 3 pengő 25 fillér.
Színarany kilogrammja 5800 pengő.
Színezist kilogrammja 100 pengő.

Budapest I.

VASÁRNAP, XII. 11.

8.30: Hírek. 9: Magyar szertartású görögkatholikus szentmise. 10: Róm. kath. Istentisztelet. 11.15: Evangélikus istentisztelet. 12.30: Pontos idő, időjárás és vizállás. 12.30: Operaházi zenekar. 13.05: „Világhíradó”. 14: Verdi-hanglemezek. 14: „A Növénytermelési Hivatal szerepe a termelés fokozásában”. Kristály Aladár miniszteri titkár, a Növénytermelési Hivatal vezetőjének előadása. 15.45: Katonazene. 16.30: „Kínos Kószóvár”. 17: Cigányzene. 17.50: „Halhatatlan divat”. 18.15: Szalonzene. 19.30: Operaházi előadás. „János vitéz”. 21.30: Hírek, időjárás. 22.50: Cigányzene.

Állandó közéletlések félköznapokon:

6.45: Torna, utána hanglemezek. 10: Hírek. 10.20: és 10.45: Két felolvasás. 11.10: Vízjelzés. 12: Harangszó. időjárásjelentés. 12.30: Hírek. 13.20: Pontos idő, időjárás- és vizállásjelentés. 14.35: Hírek. 15: Piac- és élelmiszert.

HÉTFŐ, XII. 12.

12.10: Számfóniki Zenekar. 13.30: Cigányzene. 16.15: Diákféltóra. 17: „A regement Ipolyváson”. 17.30: Filmdalok (hanglemezek). 18: „A nő szerepe a légióéletben”. Anna királyi hercegszónya előadása. 18.25: „Gyermekeknek”. 19.20: Egyházi zenéi hangverseny. 20: Ignác Rózsa erdélyi népgyűjtéséből az elő. 20.40: Cigányzene. 21.40: Hírek, időjárás. 22: Nápólyi dalok (hanglemezek). 22.40: Rendőrzenekar.

KEDD, XII. 13.
12.10: Kerpely Jenő gondokazik. 13: Hanglemezek. 16.10: Asszonyok tanácsadója. 17: „Egy rádióműsorok felvidéki emlékei”. 17.15: Éneklő ifjúság. 17.45: „Medvevadász”. 18.10: Szécsi Magda hedejűl. 18.40: „Luca nap”. 19.20: Cigányzene. 20.30: „Karácsonyi virág”. Zónés legenda. Irta Szűcs Ernő. 21.10: Marie Thérèse Holley, XIX. századi belga francia dalok énekel. 21.40: Hírek, időjárás. 22: Szalonzene. 23.10: Bach-hangverseny (hanglemezekről).

SZERDA, XII. 14.

12.10: Cigányzene. 13.30: Beszkárvényezekar. 16.15: Diákféltóra. 17: „Cserkész-látogatás a felszabadult városok csapatánál”. 18: Cigányzene. 18.40: „A film diadalútja”. 19.20: Hanglemezek. 20.10: Hangverseny Zenekar. 20.40: Hírek. 22.10: Időjárásjelentés. Majd: Jutulok (hanglemezekről). 22.45: Szalonzene.

CSÜTÖRTÖK, XII. 15.

12.10: Hanglemezek. 13.30: Cigányzene. 16.15: „Előkészület a téle”. 17: „Miert van szükség vetéstőrgóra”. Somorjai Ferenc adjunktus előadása. 17.30: Hanglemezek. 18: „A Berlin-Róma tengely”. Csizsár Béla előadása. 18.30: Magyar nóták (hanglemezekről). 19.20: Heimleik Lajos zongorázik. 19.50: „Kacsóh Pongrác kolozsvári évei”. 21.20: Cigányzene. 2.45: Szalonzene.

PÉNTEK, XII. 16.

12.10: Hanglemezek. 13.30: Szalonzene. 16.15: Diákféltóra. 17: Nagy Olivér mesterharmoniumon játszik. 17.25: „Benés Párisban”. 18: Cigányzene. 19.30: A Magyar Operabáratok Egyesületének ünnepi este a Horthy Miklós nemzeti repülő alap javára Beethoven szelítetése négyoratója alkalmából. „Fidelio”. Dalmú. Zenejét szerzte Beethoven. 20.45: Küllgyi negredóra. 22.15: Hírek, időjárás. 22.45: Hanglemezek.

SZOMBAT, XII. 17.

12.10: Cigányzene. 13.30: Hanglemezek. 16.15: Mesék. 17: „Ahol az időjárás készül”. Közvetítés az Országos Meteorológiai Intézetből. 17.30: Szalonzene. 18: Elbeszélés. 18.30: Cigányzene. 19: Réthy Eszter, a bécsi állami operaház tagja és Imre Vence énekel. 19.50: „Aranyasztal”. Szindbád ballada. Irta Dékány András. 21.40: Hírek, időjárás. 22: M. Navarra gondokazik. 22.45: Katonazene.

Budapest II.

Vasárnap, XII. 11. 11.40: Kamarazene-hangverseny. 15: Katonazene. 17.55: Cigányzene. 18.10: Versek. 19.05: Szalonzene. 19.35: Előadás. 20.05: Hanglemezek. 21: Hírek. — Hétfő, XII. 12. 18.30: Német nyelvlecke. 19: Hanglemezek. 19.30: Előadás. 20: Egyházzenei hangverseny. 20.30: Hírek. — Kedd, XII. 13. 18: Mezőgazdasági féltóra. 18.40: Zongora. 19.20: Előadás. 19.40: Francia nyelvlecke. 20.25: Hanglemezek. 21: Hírek. 21.25: Szalonzene. — Szerda, XII. 14. 18.45: Cigányzene. 19.20: Olasz nyelvlecke. 19.50: Ének. 20.20: Hanglemezek. 21: Hírek. 21.25: Hanglemezek. 21.50: Időjárás. — Csütörtök, XII. 15. 17: Hanglemezek. 18.30: Angol nyelvlecke. 19.25: Előadás. 20.10: Hangverseny. 21.25: Hírek. — Péntek, XII. 16. 18.30: Gyorsírás. 19.30: Előadás. 20: Hanglemezek. 21: Hírek. 21.25: Cigányzene. — Szombat, XII. 17. 18: Szalonzene. 19.20: Előadás. 19.50: Hanglemezek. 21: Hírek.

KIADÓTULAJDONOS: „FALU” MAGYAR GAZDA ÉS FÖLDMIVES SZÖVETÉG FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: MAYER EML.

Arany-ezüst beváltás a legmagasabb napi áron: Szigeti Nándor és Fia ékszerésznél, Budapest, IV. Kecskeméti-utca 9